

9^E JAARGANG N^O 39 — 13 DECEMBER 1929

LOSSE NUMMERS 15 CENT

OPLAGE BOVEN 100.000 EXEMPLAREN

DIE STAD

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD
VERSCHIJNT DES VRIJDAGS

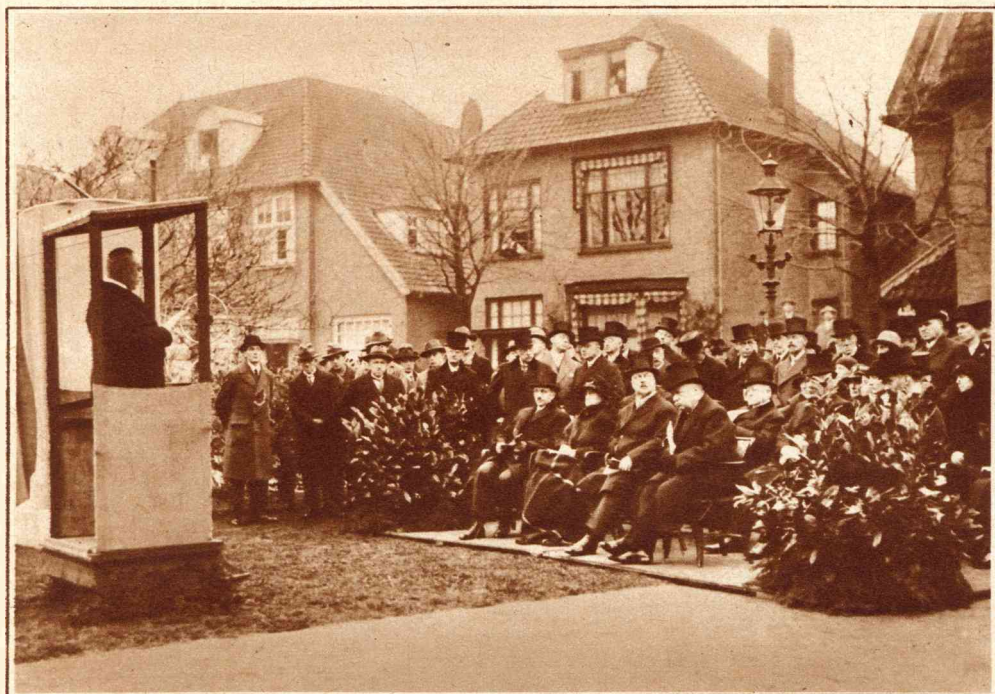
AMSTERDAM

REDACTIE EN ADMINISTRATIE
N.Z. VOORBURG WAL 262
TELEFOON INTERC. 33170

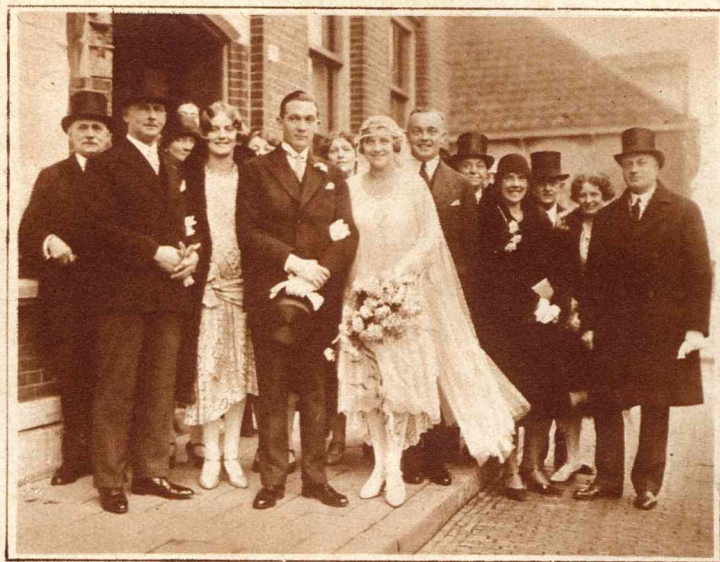

DOLORES DEL RIO

de gevierde filmster, zooals men haar bewonderen kan in de United-Artists film *Evangeline*, naar het gelijknamige werk van den beroemden dichter Longfellow.

Te Haarlem vond vorige week de plechtige onthulling plaats van het monument, opgericht ter nagedachtenis aan den grooten professor Lorentz. Deze foto werd genomen tijdens de herdenkingsrede, uitgesproken door den burgemeester, den heer C. Maarschalk, terwijl men verder op de foto ziet: de minister van Onderwijs Mr. Terpstra, de weduwe van den overleden geleerde, en Prins Hendrik die de onthulling verrichtte.

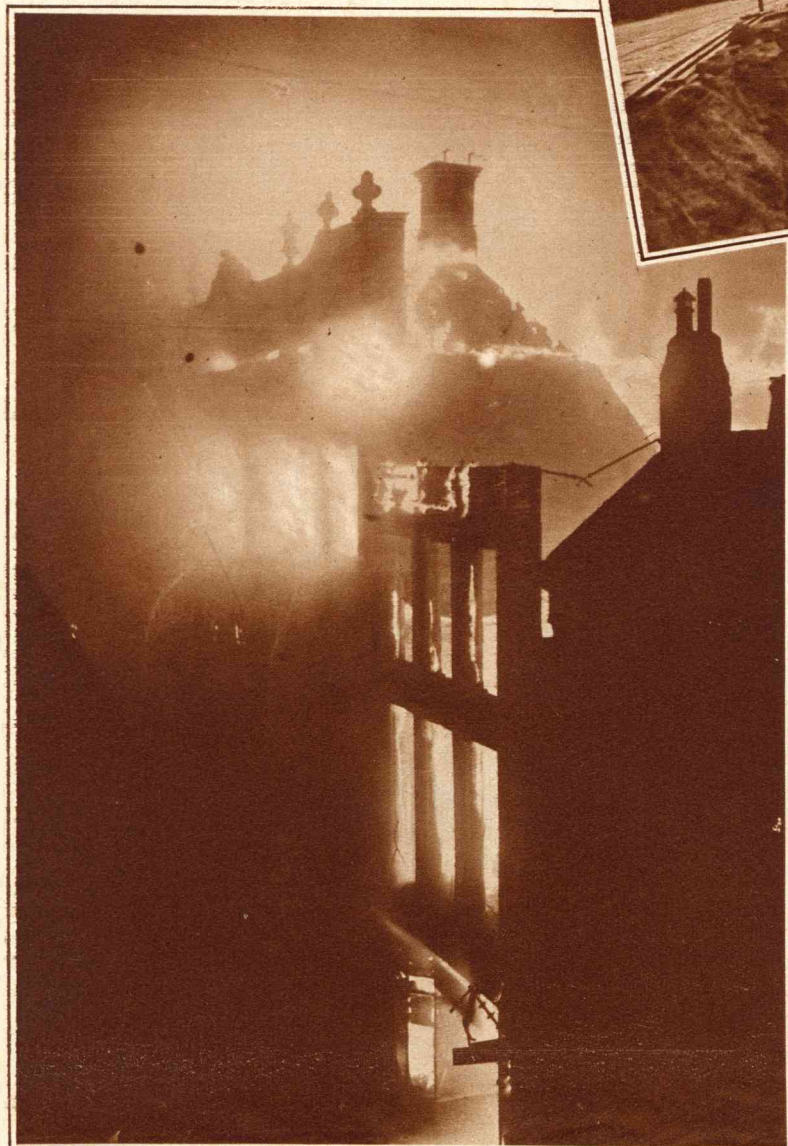

TE AMSTELVEEN trad de bekende vlieger G. te Roller in het huwelijk met mejuffrouw Netty de Vries. De heer te Roller is oud-marinevlieger en ging enkele jaren geleden in dienst van de K.L.M. over. Thans is hij aangesteld als vliegenier bij de Koninklijke Nederlandsch-Indische Luchtvaart Mij. en vertrekt 20 December a.s. naar Indië. Begrijpelijkwijze bestond voor dit huwelijk groote belangstelling van de zijde der vliegeniers. Op onze foto ziet men o.a. 2de van links den heer Frijs (Indië-vlieger).

Gemengd Nieuws

Verkeersverbetering te Halfweg — Nu de oude R.K. kerk is afgebroken en de rijweg aanzienlijk verbreed kan worden, heeft de N.Z.H.T.M. haar transporen een betere ligging gegeven, waardoor de toestand voor het doorgaand verkeer uitstekend opgelost wordt. Een foto van de werkzaamheden.

De geweldige brand te Middelburg, waarbij Zaterdagavond een 8-tal groote perceelen een prooi der vlammen werd. Een kijkje op de geweldige puinhoopen, die in zoo'n korte spanne tijds ontstonden.

De geweldige brand te Middelburg — Nog een beeld van de geweldige vlammenzee. De bovenste verdieping van het Grand-Hotel is juist door het vuur aangetast.

De chef van de Verkeerspolitie in onze stad, hoofdinspecteur C. Bakker, viert 1 Jan. a.s. zijn 25-jarig jubilé als zoodanig.

Ter gelegenheid van het 90-jarig bestaan der Maatschappij Arti et Amicitiae werd aan het Rokin een tentoonstelling gehouden van Nederl. Portretkunst. Tevens recipieerde het bestuur. Zittend v.l.n.r. A. F. Reicher, F. Bobbeldijk, Mart. Heyl, Georgine Schwartz, 't Hooft, M. J. van Raalte, en staande geheel rechts Lizzy Ansingh.

Door de leerlingen der 6e klasse van de Jan Lighart-school werd ter gelegenheid van het Sint Nicolaasfeest een voorstelling gegeven van „De Markies van Carabas”. De groep medewerkende leerlingen met hun beide onderwijzers als regisseur en decorateur hierboven.

In de Hoofdstad

Maandag 9 Dec. vierde men het 25-jarig bestaan van de radiodienst der Marine. Kapitein Luitenant ter zee J. C. M. Warnsinck, chef van de Radiodienst der Marine hierboven.

Het Radiostation en magazijn van ons Marine-etablissement.

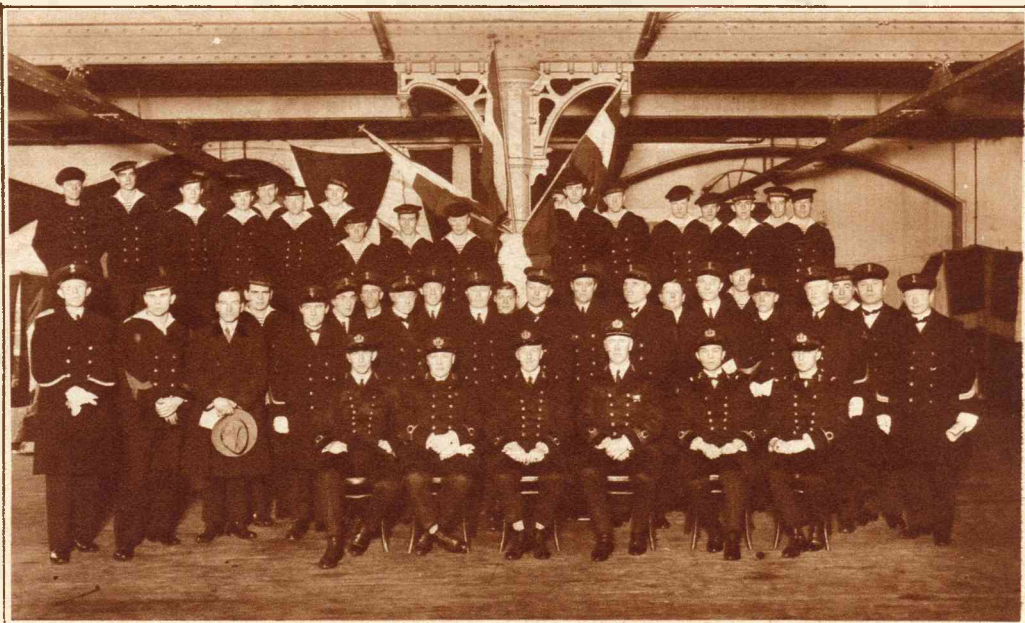
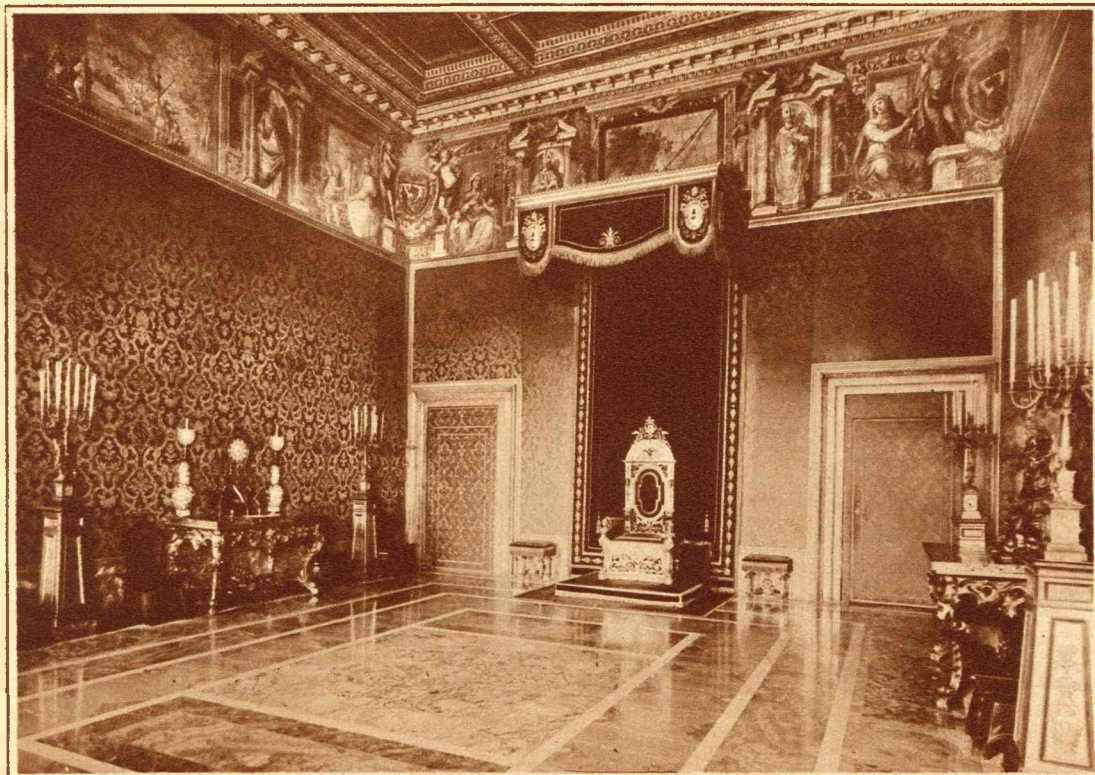
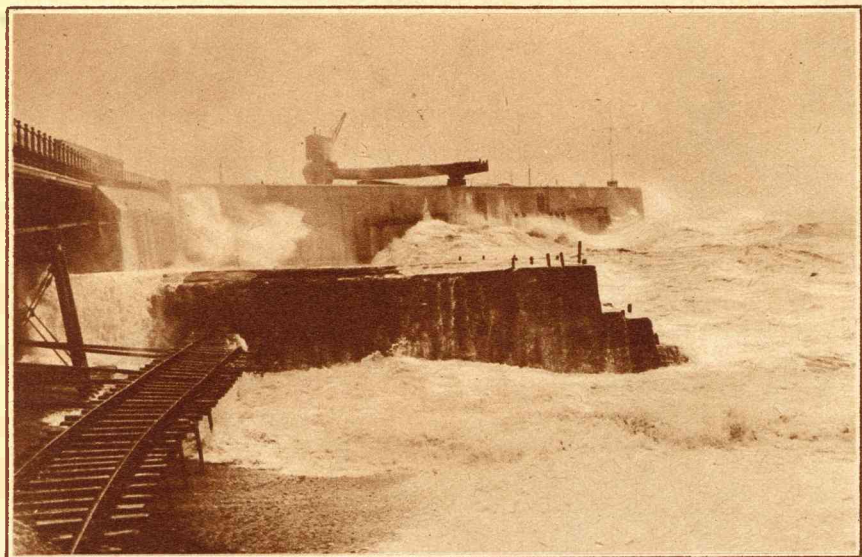

Foto van het personeel met den staf der officieren van den Radiodienst. Vierde van links de chef, J. C. M. Warnsinck.

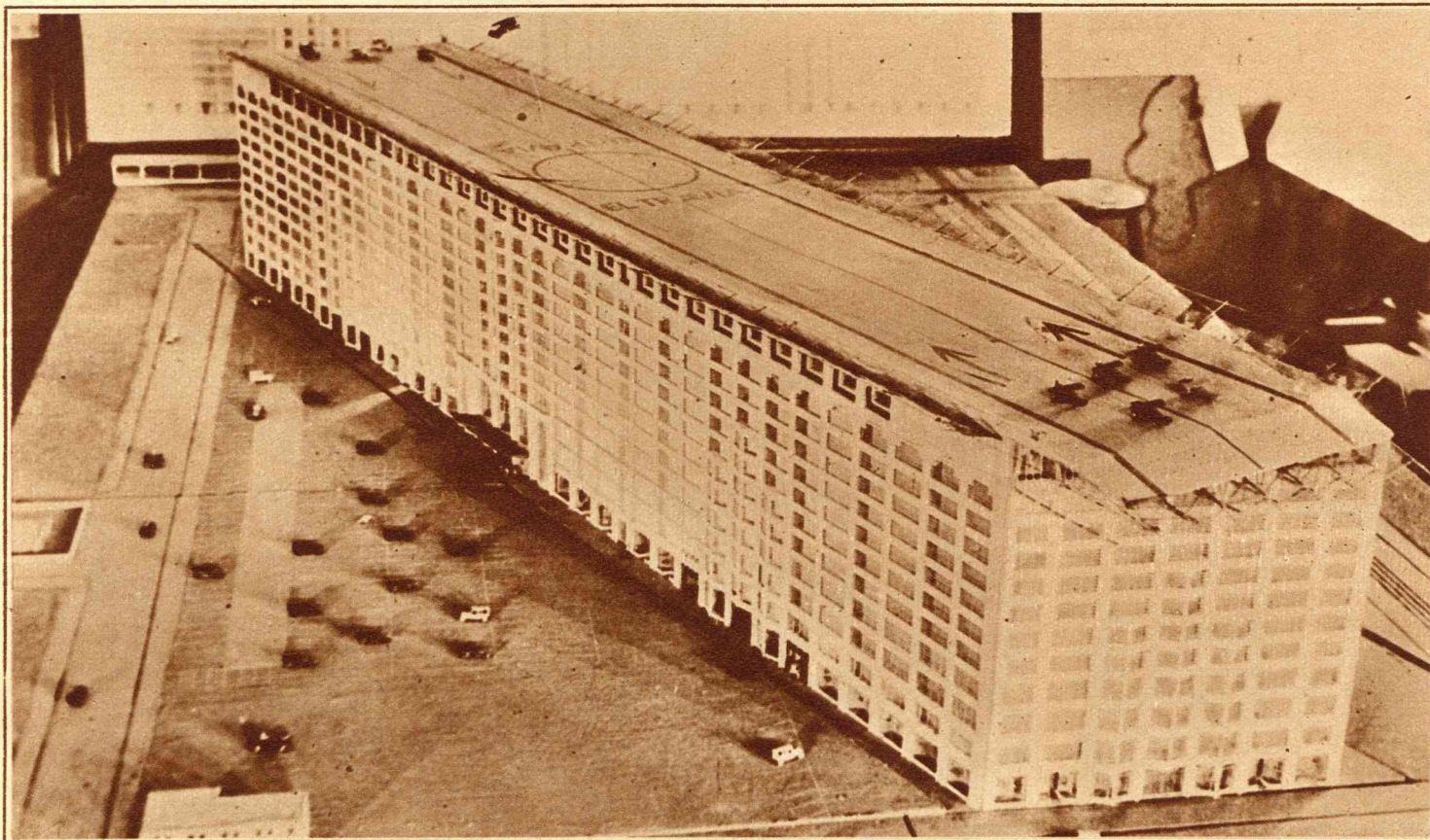

Een historisch feit heeft zich verleden week voltrokken toen Koning Victor Emmanuel en Koningin Helena officieel bezoek gingen brengen bij den Vader der gansche Christenwereld, door welk bezoek de in Februari tot stand gekomen vrede tusschen Vaticaan en Quirinaal voorgoed bezegeld werd. Met veel praal en plechtigheid had deze indrukwekkende ontvangst plaats, terwijl ook talrijke militaire en burgerlijke autoriteiten zoomel van den Vaticaanse als Italiaan- schen Staat een en ander met hun tegenwoordigheid opfluisterden. Op deze belangwekkende foto ziet men de troonzaal, waar Z. H. Pius XI den Koning en de Koningin heeft ontvangen. De H. Vader maakte geen gebruik van den troon, maar nam plaats in een fauteuil te midden van het Koninklijk echtpaar.

Over de Grenzen

HOE DE JONGSTE STORM HUISHIELD kan men o.a. goed waarnemen uit deze prachtige foto, die de heftige branding weergeeft in het Kanaal aan de Engelsche kust.

Een gebeurtenis van historische betekenis is het bezoek van het Italiaansche koningspaar aan den Paus geweest. Voor het eerst na 60 jaar heeft een Italiaansch soeverein het Vaticaan betreden, waarmee dan tevens de verdragen tusschen Quirinaal en Vaticaan bezegeld zijn. Op onze foto ziet men hoe het Koningspaar in het Vaticaan ontvangen is geworden.

Hoe men in Amerika bouwt. Na de zich in 't ijle lucht-ruim verliezende wolkenkrabbers gaat men zich thans in het land der dollars toeleggen op het bouwen van huizen met vliegtuig-landingsplaats, zooals bijgaand model duidelijk aangeeft

Te Napels nuttigt men aldus de kostelijke oesters en zeemosselen.

Een straathandelaar, gelijk hij zich iederen middag omtrent het etensuur in de straten van Serajevo vertoont.

Smult u óók zoo?

Een geïmproviseerde keuken in Sevilla's straten. De groote oliepan, rechts, staat al lustig te dampen.

In Durazzo (Albanië) bestaat de „zindelijke" gewoonte, dat de slaager met het gehele kadaver naar zijn klanten trekt en bij ieder naar zulks noodig is een stukje afsnijdt.

De boter- en kaashandelaar in Marseille stalt zijn waren buiten uit, om daardoor de smakelijkheid nog te verhoogen en meer klanten te winnen!

Er bestaat een bekend spreekwoord, dat luidt: 's Lands wijs, 's lands eer, of te wel: andere landen, andere gewoonten. Niemand onzer, die ook maar één buitenlandsch reisje gemaakt heeft, zal aan de waarheid van dit gezegde durven tornen, want waar men ook geweest moge zijn, ieder land kent zijn specifieke zeden en gewoonten, waaraan de landsman angstvallig vasthoudt als gold het een brok van zijn leven, en hij ziet niets liever, dan dat die veroude gebruiken, geslacht na geslacht hem overgeleverd, ook in de nog komende generaties zullen voortleven. Vaak treft het ons ook, dat veelal datgene, wat bij de bewoners van het eene land als goede gewoonte geldt, juist bij die van het andere als verkeerdt wordt gekenmerkt. Op deze pagina geven eenige duidelijke foto's een interessanten kijk op de verscheidene consumptie-gewoonten, gelijk zij ter plaatse bestaan en volgens welke de bewoners het liefst hun waren betrekken.

Een Amerikaansche boer, zooals men die zoovele ziet, op de Amerikaansche kleine-stadsmarkten.

Een Moordenaar en zijn Zoon

DOOR A. OSCAR KLAUSSMANN

No. 12

Liefdevol haar hand grijpend, ging mevrouw Deloria voort: „Welaan, dan moet je ook de rest begrijpen, lieveling! — Een schuldenaar van mijn overleden echtgenoot laat mij met zekere tusschenpoozen groote sommen verzenden, die ik tot aan de regeling der erfenis-aangelegenheden dringend noodig heb voor mijn levensonderhoud. Mijn tegenstanders in het proces hebben dat helaas vernomen en ik moet erop voorbereid zijn, dat zij met hulp van een gemakkelijk te verkrijgen rechterlijke beschikking dit geld voorloopig in beslag laten nemen. Zij zouden daarvan wel niet het minste voordeel hebben, maar zouden mij toch nu in de grootste verlegenheid brengen, en daarom alleen is het hun te doen.”

„Wat voor afschuwelijke mensen moeten dat zijn! En zijn er geen middelen, om hen de uitvoering van zoo'n plan te beletten?”

„Slechts een enkel: het geld zou dan niet op mijn naam, maar op dien van iemand anders gestuurd moeten worden, die eerlijk en betrouwbaar genoeg is, om mijn volle vertrouwen te verdienen. Dan zou het voor mijn tegenstanders onbereikbaar zijn.”

„En denkt u, lieve tante, dat ik —”

„Dat je mij dezen dienst kunt bewijzen, zeker! Je zou daarvoor niets anders behoeven te doen, dan met mij naar de Bank te gaan, een ontvangstbewijs voor de som te ondertekenen en die dan aan mij overhandigen.”

„Niets meer dan dat? En kon u eraan twifelen, dat ik het met alle plezier zou doen? Is het na al hetgeen ik aan u verschuldigd ben dan niet eenvoudig mijn plicht?”

„Nu, het zou toch kunnen gebeuren, dat de een of ander je over de herkomst van het geld ondervraagt en dan zou je in mijn belang eenigszins van de waarheid moeten afwijken. Zou je dat ter liefde van mij dan van jezelf kunnen verkrijgen?”

Elze aarzelde wel even, maar dadelijk daarna schaamde zij zich over deze ondankbare aarzeling. „Ja, Maar ik weet volstrekt niet, wat ik in zoo'n geval zou moeten zeggen.”

„Daarover zal ik je wel bijtijds inlichten. En het is niet eens waarschijnlijk, dat je tot deze kleine leugen genoodzaakt zult worden. Maar ik bedank je in ieder geval hartelijk voor je belofte en zal nooit vergeten, dat je deze hulp hebt willen beloven.”

Zij bracht het gesprek spoedig op iets anders en gedurende den heelen volgende dag was er geen sprake van de geldelijke aangelegenheid. Maar toen, op den morgen van den tweeden dag, kwam er een aan juffrouw Elze Lobener geadresseerde brief, waarin de directie van de Rijksbank te Breslau berichtte, dat er bij de kas van de Bank voor haar een bedrag van dertigduizend mark ingekomen was, dat zij ten allen tijde gedurende de gebruikelijke kantooruren zou kunnen innen, als zij voor dat doel persoonlijk zou verschijnen en zich door een ander, genoegzaam bekend persoon liet legitimeeren.

„Je ziet, kindlief, dat ik van je vriendelijk aanbod gebruik heb gemaakt,” zei mevrouw Deloria. „Kleed je nu maar dadelijk aan, om met mij naar de Bank te rijden. Ik zal de ongerustheid, die mij sedert meerdere dagen plaagt, niet kwijt raken, voordat ik het geld in handen heb.”

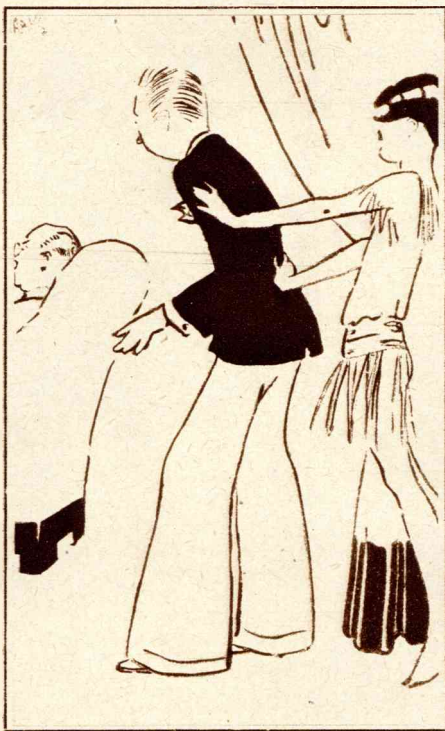
Pas toen zij in het rijtuig zaten, lichtte zij Elze in over hetgeen zij te doen en te zeggen had.

„Als men je ernaar zou vragen, moet je antwoorden, dat de geldzending komt van een zekeren mijnheer Malinowski — hier, ik heb den naam opgeschreven, opdat je dien niet kunt vergeten — en dat het daarbij de terugbetaling in termijnen betreft van een kapitaal, dat deze aan je overleden vader schuldig was. Kun je dat onthouden?”

Elze bloosde hevig bij de gedachte, dat zij zelfs den naam van haar geliefden vader bij deze leugen moest misbruiken, maar zij bedwong haar bezwaren en zei slechts: „Ik zal doen, wat u als goed beschouwt, tante Stella. Maar ik vrees, dat men mij niet zal gelooven. Mijn vader was een arme man. Hoe zou hij in staat zijn geweest, om iemand zoo'n groot bedrag te leenen.”

„O, dwaas kind! Kan deze Malinowski niet op een andere manier dan door een leening daartoe verplicht zijn? Je vader was een uitvinder — niet waar? Moet het niet heel begrijpelijk voorkomen, als je te kennen geeft, dat het volgens jouw vermoeden den achterstalligen koopprijs voor een uitvinding betreft? Je behoeft immers niets van de bijzonderheden te weten. Niemand heeft het

Fanny Flapuit zegt:

Menig man is er toe „gedreven” om de groote vraag te doen.

recht, dat van je te verlangen. Het is genoeg, als je geheel in het algemeen op een tamelijk geloofwaardige verklaring voorbereid bent.”

De manier, waarop haar weldoenster vandaag de aangelegenheid behandelde, beviel Elze volstrekt niet. Toen zij voor het gebouw van de Rijksbank uit het rijtuig stapten, gevoelde zij zich zeer bedrukt en zij wenschte vurig, dat de pijnlijke oogenblikken, die zij tegemoet ging, al voorbij waren.

Tot haar geruststelling was mevrouw Deloria tegenover den ambtenaar van de Bank voortdurend aan het woord, terwijl zij beweerde, dat zij was meegekomen, om juffrouw Lobener te legitimeeren en tegelijk pakte zij verschillende papieren uit, die zij voor haar eigen legitimatie had meegebracht.

De ambtenaar onderzocht echter deze papieren niet eens, maar wees het ontvangen daarvan hoofdschuddend af. „Het spijt mij zeer, mevrouw, maar volgens de voorschriften, die ons voor de uitbetaling van groote sommen gegeven werden en waar wij streng verplicht zijn, moet de legitimatie van den ontvanger of door een van de ambtenaren of anders door iemand geschieden, die ons bekend is. Het zal de jonge dame zeker niet moeilijk vallen, het een of andere van deze voorschriften te vervullen.”

Mevrouw Deloria was schijnbaar zeer teleurgesteld en sprak haar verontwaardiging over zoo'n kleingeestige handelwijze in een stroom van woorden uit. Maar al haar protest bleef tegenover de koele beleefdheid van den ambtenaar zonder resultaat.

Donkerrood van opwinding wilde zij juist met Elze het Bankgebouw verlaten, toen haar oog toe-

vallig op een man viel, die voor een der loketten stond en wiens smal, geelachtig gezicht met dien buitengewoon dunnen neus en die bloedeloze dunne lippen zij zeer goed meende te herkennen.

Plotseling bleef zij staan en greep den arm van Elze vast. „Is die heer daar niet de graanhandelaar Krauze, met wien je zoo'n onaangename woordenwisseling hebt gehad?”

Het jonge meisje keek in de bedoelde richting en veranderde van kleur. „Ja, hij is het. Laten we weggaan, opdat hij ons niet zal bemerken.”

Maar mevrouw Deloria had volstrekt geen zin, om aan dit verlangen te voldoen. „Integendeel — hij moet ons uit de verlegenheid helpen, want als een bekend man van zaken is hij zeker daartoe in staat. Die lastige aangelegenheid moet bepaald vandaag nog afgehandeld worden en mij dunkt, dat hij je nog wel goed genoeg zal kennen, om je te legitimeeren.”

„O tante, ik smee u,” zei Elze met betraande oogen, „ik zou het tegenover dien man van schaamte kunnen besterven.”

Mevrouw Deloria antwoordde haar niet eens. Zij ging een paar schreden naar den graanhandelaar toe en terwijl zij zich naar hem toekeerde, boog zij als ter begroeting van een ouden kennis vriendelijk haar hoofd.

Zichtbaar verbaasd, maar uiterst beleefd, beantwoordde hij haar groet met een buiging, die tegelijk het van verlegenheid bevende jonge meisje moest gelden. De vroegere kunstrijdster ging echter zonder omwegen op haar doel af.

„Ik heb het genoeg met mijnheer Krauze te spreken, niet waar? Toen ik onlangs tegelijk met u in een voorkamer van het politiebureau moest wachten, heb ik toevallig uw naam gehoord. Ik ben de weduwe Deloria, de beschermster en moederlijke vriendin van deze jongedame, die ik u wel niet behoef voor te stellen. En in het belang dezer jongedame ben ik zoo vrij, u om een grooten dienst te verzoeken.”

De aangesprokene boog nogmaals. Ofschoon zij hem niet wilde aankijken, meende Elze toch zijn spottenden blik te voelen.

„Ik ben geheel ter uwer beschikking, mevrouw! Het zal mij een eer zijn, u van dienst te mogen zijn.”

Met de behendigheid, waarover zij in zulke dingen beschikte, zette mevrouw Deloria in enkele woorden uiteen, waar het over ging. Krauze luisterde oplettend, en als het hem in verbazing bracht, dat de vroegere beschermeling van juffrouw Nitschke plotseling over ruime inkomsten beschikte, dan toonde hij die verbazing toch niet op zijn gezicht.

„U wenscht dus, dat ik juffrouw Lobener zal legitimeeren? — Met het grootste genoegen. Niets is eenvoudiger dan dat. Ik ben persoonlijk met een van de directeuren bevriend en bovendien kennen mij hier de meeste ambtenaren. Het moest heel eigenaardig gaan, als de heele aangelegenheid niet binnen een paar minuten afgegaan was.”

Hij ging eerst alleen naar de kamer van den directeur en kwam al spoedig terug met de boodschap, dat niets de afhandeling van de zaak nog in den weg stond. Elze zette nu met een bevende hand haar naam onder de haar voorgelegde kwitantie en Krauze, die de grootste voorkomendheid betoonde, bracht de dames naar het kasloket, waar de uitbetaling plaats moest hebben. Toen de ambtenaar de verlangde som wilde uitbetalen, zei mevrouw Deloria, al was het ook blijkbaar na eenigen tweestrijd:

„De juffrouw wenscht het bedrag niet mee te nemen, maar hier op de Bank te deponeeren, zoo dat zij ieder uur naar welgevallen daarover kan beschikken. Er zullen waarschijnlijk binnen korten tijd nog meerdere groote bedragen op haar deposito worden gestort.”

Zij had dit zoo luid gezegd, dat ook Krauze het moest hooren. Terwijl de voorgeschreven verklaring voor Elze werd gereedgemaakt, wendde zij

zich weer tot hem, om hem voor zijn bemoeiingen te bedanken en zij hielden een druk gesprek tot alle formaliteiten vervuld waren en dus een langer blijven aldaar overbodig was.

De graanhandelaar dreef zijn beleefdheid zoo ver, dat hij de dames naar het buiten wachtende rijtuig bracht en nadat hij mevrouw Deloria behulpzaam was geweest bij het instappen, wilde hij ook Elze denzelfden dienst bewijzen. Maar zij deed, alsof zij zijn aangeboden hand niet gezien had en kon het niet van zich verkrijgen, zijn onderdanigen afscheidsgroet te beantwoorden. De herinnering aan den smaad, dien zij van hem had ondergaan, was in het laatste uur met een te wreede duidelijkheid in haar hart levendig geworden, dat zij hem een vriendelijk gezicht had kunnen toonen. En in het oogenblik, toen het portier dicht viel, kon zij ook haar tranen niet langer bedwingen, maar begon zij hevig te snikken.

Mevrouw Deloria scheen dit gedrag zeer dwaas te vinden, want zij fronste haar voorhoofd en zei op een tamelijk onvriendelijken toon: „Als ik maar wist, kind, wat je bij dit alles zoo heeft kunnen opwinden! Wij moesten toch blij zijn, toevallig iemand te vinden, die je kon legitimeeren. En je zou mijns inziens veel beter hebben gedaan door dien man met een koele beleefdheid te toonen, dat het verleden geheel voor je afgehandeld is. Juist om hem te vernederen en jou een voldoening te bezorgen, heb ik het geld op de Bank gelaten. Nu is hij zeker vast overtuigd, dat het aan jou toebehoort en het zal hem niet weinig hinderen, dat hij je zoo slecht behandeld heeft.”

Maar Elze had geen begrip voor dit soort van voldoening, en al trachtte zij ook dapper haar droeve herinneringen te beheerschen; toch hadden de gebeurtenissen tegen de goedgehartigheid van haar weldoenster in haar opgewekt — een pijnlijk en drukkend gevoel, dat door de latere teederheid van mevrouw Deloria niet verdreven werd.

Met een ernstig gezicht had de graanhandelaar het weggrollende rijtuig nagekeken. Nu keek hij op zijn horloge en begon toen voor het Bankgebouw op en neer te loopen, tot het de tijd was, dat een gedeelte der beampten het verliet, om ergens in de nabijheid te gaan koffiedrinken. Hij wist, dat ook zijn zoon daarbij zou zijn en het duurde inderdaad niet lang, of Rudolf verscheen.

Met een ernstig, haast somber gezicht liep hij zijn vader voorbij, zonder hem te bemerken. Krauze volgde hem een paar schreden ver en legde toen plotseling zijn hand op Rudolf's schouder.

„Zoo in gedachten verdiept, mijnheer de advocaat?” vroeg hij op een schertsenden toon, die hem niet goed afging. „Heeft men u soms de oplossing van een buitengewoon moeilijk vraagstuk toevertrouwd?”

Rudolf was eenigszins ontsteld en zijn gezicht verhelderde niet, toen hij zijn vader herkende.

„Hebt u hier op mij gewacht? Is er iets bijzonders gebeurd? — Is de moordenaar gevonden?”

„Niet voor zoover ik weet! Maar kun je nu waarlijk aan niets anders denken dan aan deze ongelukkige geschiedenis? Ik ben hier gekomen, omdat ik ernaar verlangde, een uurtje gezellig met je door te brengen. Ik moet je immers letterlijk opvangen, als ik eens wat aan je wil hebben. Thuis krijg ik je nauwelijks nog te zien. Je gebruikt je maaltijden buitenshuis, en telkens als ik eens een praatje met je wou maken, vond ik je kamer leeg. Zou er misschien weer zoo'n kleine hartaangelegenheid in het spel zijn? — Nu, nu, je behoeft niet dadelijk zoo'n knorrig gezicht te zetten. Het was maar een grap. Maar hier is een keurig wijnhuis, waar wij tamelijk ongestoord zullen zijn. Ik nodig je uit, om bij een flesch Raenthaler mijn gast te zijn.”

Rudolf voldeed zwijgend aan zijn verzoek en zwijgend zat hij nog steeds tegenover zijn vader, toen zij het eerste glas al leeggedronken hadden. Nu schoof de graanhandelaar, die zijn vroolijken toon nog had volgehouden, dichter naar hem toe en zei: „Hoor eens, beste jongen, tusschen ons tweeën is alles niet, zooals het moest zijn. En ik weet ook, waarom het zoo is. Die ellendige geschiedenis met dat jonge meisje — wij hebben er tot nu toe niet over gesproken —”

Met een somberen blik hief de advocaat zijn hoofd op. „En ik verzoek u dringend, vader, ook voortaan niet daarover te spreken — tenminste voorloopig niet. Ik kan nog niet kalm genoeg aan die dingen denken, om voor mij in te staan, als het tusschen

ons tot een bespreking daarover zou komen.”

„Je bent natuurlijk van meening, dat ik de oorzaak ben van de ziekte der jongedame. Maar dan beoordeel je mij toch verkeerd. Ik geef toe, dat ik zeer verontwaardigd ben geweest over je brief en dat ik bovendien een vooroordeel tegen het meisje had. Maar ten slotte werd ik daarbij toch slechts geleid door de gedachte aan je toekomst. En dan had men mij ook allerlei ongunstigs over het meisje verteld —”

De advocaat stootte heftig op. „Noem den ellending, die het gewaagd heeft —”

Maar geruststellend legde Krauze zijn hand op den arm van zijn zoon. „Wind je toch niet dadelijk zoo op! Het is een betreurenswaardige vergissing geweest. En je moet dat verontschuldigen, als je bedenkt, welk een twijfelachtige bescherming het jongemeisje gekozen had in die ordinaire vrouw, die juffrouw Nitschke. Toen ik later iets van haar ernstige ziekte hoorde, zou ik haar zeker in mijn huis hebben opgenomen, als een menschlievende dame mij niet voor was geweest. Als jij, zooals ik haast vermoed, de oude relatie met die juffrouw Lobener weer aangeknoopt zou hebben, dan behoef

je dat niet meer voor mij geheim te houden. Zooals ik reeds te kennen gaf, is mijn oordeel over dat geval intusschen wezenlijk veranderd.”

„Het kan mij slechts aangenaam zijn, vader, als u hebt leeren inzien, welk een groot onrecht u tegenover het meisje hebt begaan. Overigens heb ik evenmin reden, om iets voor u geheim te houden, als om u iets mee te delen. Als ik een vast besluit omtrent mijn toekomst heb gemaakt, zult u het spoedig vernemen.”

Dat was een taal, die de graanhandelaar voor de Berlijnsche reis van zijn zoon nooit geduld zou hebben. Maar nu kneep hij slechts een paar seconden lang zijn dunne lippen nog vaster samen, om toen schouderophalend te zeggen: „Als het je een bijzondere voldoening geeft, om je zelfstandigheid door zulk geheimhouden te toonen — voor mijn part! Ik had gedacht, dat wij als twee goede vrienden met elkaar zouden omgaan, en ik geloofde, dat mijn grootere levenservaring je van dienst zou kunnen zijn. Maar zooals je wilt — ik zal mij niet opdringen.”

Krauze scheen te denken, dat Rudolf hem met een vriendelijk woord zou antwoorden; maar hij wachtte tevergeefs en ten slotte moest hij zelf trachten het gesprek weer aan den gang te brengen.

„Ik heb vandaag de gelegenheid gehad, om met een rechtsgeleerde over het testament van je tante te spreken. Hij was van meening, dat een betwisting daarvan door een proces de beste kans van slagen had. Hij zei —”

„Neem mij niet kwalijk, vader, maar ik ben volstrekt niet verlangend, om de meening van dezen rechtsgeleerde te vernemen. In zooverre het van mij afhangt, zal dit testament niet bestreden worden.”

„Je houdt dus je dwaze koppigheid vol? Nu, in vredesnaam! Ik hoop, dat je er nooit spijt van krijgt. Maar zorg dan tenminste, dat het legaat je zoo spoedig mogelijk uitbetaald wordt. Ik zou nu juist een gunstige gelegenheid hebben, om het geld voordeeliger voor je te beleggen.”

„Ik dank u, vader. Maar ik ben ook over het aannemen of weigeren van dit legaat nog tot geen vast besluit gekomen.”

De met moeite bewaarde zelfbeheersching van den graanhandelaar geraakte nu toch aan het wankelen.

„Maar voor den drommel, wat is dat toch voor dwaasheid! Waarop wil je dan eigenlijk wachten?”

„Op de gevangenneming van den moordenaar, vader!”

Krauze antwoordde niets. Langer dan een minuut bleef het stil tusschen hen. Toen greep Krauze met een onvaste hand de flesch, om de glazen opnieuw te vullen. Maar Rudolf legde afwerend zijn vingers op zijn glas.

„Dank u — ik zal niet meer drinken. En nu wij toch eenmaal over geldzaken spreken, vader: ik wou u verzoeken mij mijn moederlijk erfdeel, of tenminste een gedeelte, misschien de helft, nu uit te betalen.”

Waarschijnlijk om zijn ontsteltenis te verbergen, dronk de graanhandelaar zijn glas heel langzaam leeg.

„Wat wil dat zeggen: nu?” vroeg hij toen met een plotseling heesche stem. „Moet ik het je soms dadelijk hier op de tafel voortellen? Acht je het geld niet meer veilig bewaard bij mij? Heb ik niet altijd de middelen beschikbaar voor je gesteld, die je voor je levensonderhoud noodig had?”

„Ja. Maar het zou kunnen gebeuren, of het is veeleer zeer waarschijnlijk, dat ik binnen korten tijd een grootere som noodig heb. En ik zou die dan onder alle omstandigheden tot mijn beschikking willen hebben. Ik hoop u door dit verlangen niet in ongelegenheid te brengen en ben graag bereid, u voor het losmaken van het kapitaal een week tijd te gunnen.”

„Dat is zeer vriendelijk. En waarvoor, als ik vragen mag, heb je het geld noodig? — Of is dat ook weer een geheim?”

„Ik wensch tenminste voorloopig niet daarover te spreken, vader!”

„En als ik het nu voor mijn vaderlijken plicht hield, om de vervulling van dezen wensch te weigeren — in je eigen belang, om je te beschermen tegen een lichtzinnige verspilling van je toch slechts bescheiden vermogen?”

(Wordt voortgezet)

Compje

*

*Oompje was een prettig oompje,
Altijd vroolijk en gezond,
Zonder zorgen of gebreken,
Welgedaan en goedig rond.
Een gezeten renteniertje,
Dat wel schik in 't leven heeft,
En heel weinig om de drukte
Van de groote wereld geeft.*

*Oompje had een bliken trommel,
Daar werd alles in bewaard,
Wat hij in den loop der jaren
Stiekem had bijengespaard.
Wat effecten, hypotheekjes,
Polisjes van dit en dat,
Alles wat een suikeroompje
Zoo aan eigendom bezat!*

*Oompje had antiquiteitjes,
Blauwe kommen, porcelein,
Oude kasten, lange lijzen,
Heel veel glazen dun en fijn.
Hij kreeg 't ook weer van een oud-oom,
Die voordeelig handel dreef,
Die 't op tijd had nagelaten
Aan z'n braven achterneef!*

*Al de neefjes en de nichtjes
Liepen graag bij oompje aan,
Dat was niet om 't een of ander,
Maar om oompje, goed verstaan!
En ze praatten en ze lachten,
En ze vonden hem een schat,
Echt een man, waarvoor je werk'lijk
In je hart wat over had!*

*Maar toen oompje's govie geldje
In een jaartje was verteerd,
Daar hij met gewaagde brindjes
Duchtig had gespeculeerd,
Bracht hij z'n antiquiteitjes
Een voor een maar aan den man,
Omdat zelfs een suiker-oompje
Van verlies niet leven kan!*

*Al de neefjes en de nichtjes
Keken somber voor zich heen,
En ze lieten oompje zitten,
Want ze vonden 'em gemeen!
Al de centjes en de spullen,
Waar men lief op had geloerd,
Had hij, zonder iets te vragen,
Zonder meer er door geboord!*

*Een onnoozel achternichtje
Liep nog altijd bij hem aan,
En men zag haar vaak met oompje
Hand in hand door 't straatje gaan.
'n Meiske van een jaar of zeven,
Dat niet mist, 't kwam niet te pas,
Wat een fiksche bliken trommel,
Of een erfenisje was!!*

KROES.

VAN LEKKERE

Eendeboutjes!

Nu langzamerhand de Kersttijd nadert, lijkt het ons gewenscht den lezers(essen) eens iets te vertellen van een eigenaardig bedrijf, dat men zeer sporadisch in het Noordhollandsche landschap aantreft, we bedoelen het bedrijf van den „kooiker”.

Onmiddellijk moeten we hier aan toevoegen, dat het met een vogelkooi in geenerlei verband staat, hoewel er wel vogels bij betrokken zijn en dan in 't bijzonder de wilde eend met haar talrijke soortgenooten.

Wie vanaf het bekende café „Het Medemblicker Tolhuis” te Hoogkarspel aan den straatweg, den zijweg inslaat, die langs het „Arkje” voert in de richting van Wervershoof, Andijk en Medemblik, ziet dicht bij den Zwaagdijk een boerderij liggen, geheel verscholen in hoogopgaand geboomte. Dit is de zoogenaamde „kooiplaats” en van het eigenaardige bedrijf, dat hier wordt uitgeoefend, willen we u in woord en beeld het een en ander vertellen, waaruit u dan meteen zal blijken, dat het geen toevalligheid is, dat deze boerderij daar zoo eenzaam en rustig ligt, te midden der bosschages.

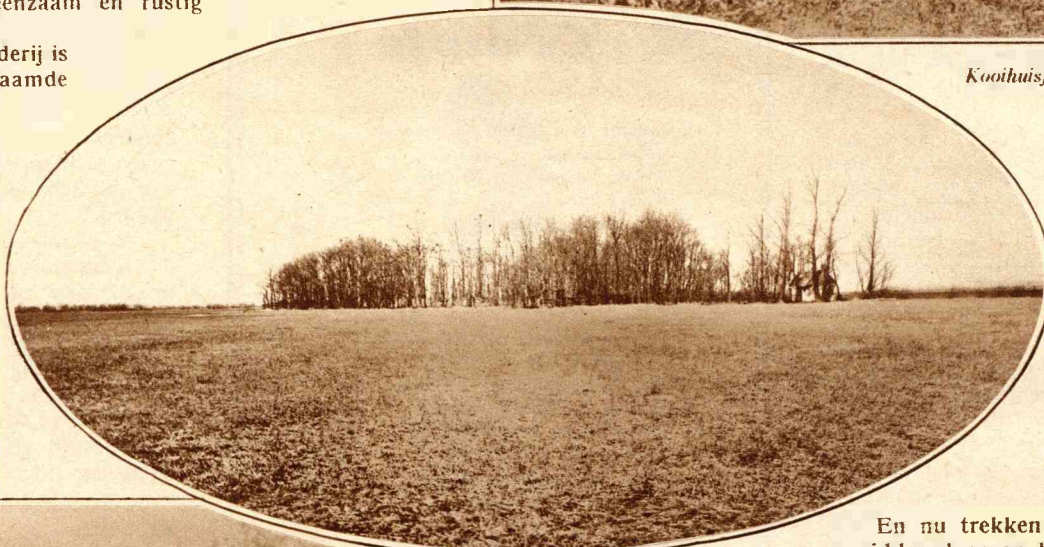
Aan den eigenaar dezer boerderij is sedert jaar en dag het zoogenaamde „kooirecht” verleend, waarbij hem toegestaan wordt binnen een omheind gebied het „kooikeren”, het vangen van eenden, uit te oefenen.

Jaren geleden hebben we eens het gewichtige document gezien: een verguld manuscript met prachtige, groote zegellakken, waarbij het kooirecht is omschreven.

Rondom de boerderij is feitelijk op vrij grooten afstand een cirkel getrokken,

Kooihuisje bij een eendenkooi te Berkenmoude.

vervolgers en houden van hier uit hun vluchten naar de vischrijke polderwateren.

In het voorjaar echter weet de kooiboer van deze reigerkolonie te profiteren en worden talrijke eieren verzameld, die aan banketbakkers etc. worden verkocht. Natuurlijk worden niet alle eieren geraapt, want daarmee zou op den duur de vogelfamilie worden uitgeroeid. Verschillende broedsels blijven liggen.

En nu trekken we verder het bosch in. In 't midden daarvan bevindt zich een soort meertje, even van den kant af met struikgewas en hoog geboomte omgeven. Deze vrij ondiepe waterplas draagt den naam van: „de kom”. Vanuit dit meertje nu loopen een viertal slooten in verschillende richtingen het bosch in. Deze slooten worden „pijpen” genaamd. Naarmate ze verder het bosch inloopen, worden ze voortdurend smaller en meer ondiep, tot ze eindelijk vrijwel droog in het bosch uitloopen. Aan het einde van iedere „pijp” bevindt zich een net: een soort fuik.

Maar we zijn er nog niet. De kom is geheel omgeven door een vrij hoge schutting, waarin hier en daar kijkgaatjes zijn aangebracht, zoodat de kooiker alles kan zien, wat zich in het meertje afspeelt, doch de vogels hem niet kunnen bemerken.

Ook de pijpen zijn door korte schuttingen omringd, die even voor elkaar langs schuiven, op de wijze van tooneelcouliissen.

Verder zijn de laatste gedeelten der pijpen met vlecht- en netwerk overdekt.

Ziezoo nu we een beeld van de kooi hebben ontvangen, gaan we verder met den kooiker een kijkje nemen bij de kom,

Vooraf gebeurt er iets eigenaardigs, De kooiker neemt namelijk een smeulende lange turf in de hand, waarna hij ons voorgaat. Voetje voor voetje, natuurlijk zonder te praten, sluipen we steeds dichterbij.

Waar toe die rookende turf dient? Luister. In de kom zullen waarschijnlijk talrijke wilde eenden zwemmen, en dit zijn verbazend schuwe vogels met een bijzonder fijnen reuk. Wanneer ze de nabijheid van menschen, hun natuurlijke vijanden, bemerken, slaan ze „op de wiken”.

Nu dient de rook van de turf „om onze reuk te verslaan,” zooals de kooiker het uitdrukt. En daarbij zorgt hij voorts zooveel mogelijk met ons „boven den wind” te zijn, zoodat „onze reuk” van de kom afwaait.

Kom... nu maar weer verder! Langzaam maar zeker naderen we de schutting om de kom. De „kooiker” is er reeds en wenkt ons zachtjes

Eendenkooi „Laat tot Kooien” te Berkenmoude.

aangegeven door steenen op houten gemerkte palen, waardoor het kooigebied omheind wordt.

Binnen dezen cirkel mag geen jager 'n schot lossen, op straffe van een procesverbaal met wellicht verbeurdverklaring van zijn wapen.

Binnen dit kooigebied blijft het dus steeds stil en rustig, noodzakelijk voor het schuwe waterwild.

Laten we in gedachten eens een kijkje bij den boer nemen en zijn interessante omgeving, We zeggen: in gedachten, want in werkelijkheid staat de kooieigenaar maar bij hooge uitzondering bezoek toe. Persoonlijk zijn we eenmaal in de gelegenheid geweest om alles van nabij te bezien en kennis te maken met de inrichting van het werkelijk interessante kooikersbedrijf.

Wanneer we de boerderij verlaten, waarbinnen het ouderwetsche nog in eere wordt gehouden, komen we feitelijk dadelijk te midden van hoogopgaand geboomte. Onmiddellijk treffen ons hier talrijke groote nesten in de toppen, hier en daar meerdere bij elkaar. 't Zijn reigersnesten, die hier geheel in een kolonie leven, Hier zijn ze veilig voor hun

Derde pijp in de eendenkooi te Lekkerkerk.

dichterbij te komen, waar hij ons een kijkgat aanwijst, waardoor we een vrij overzicht op den plas krijgen.

Wat een prachtig gezicht! Aan den rand van den plas staan talrijke reigers te filosofeeren. 's Voorjaars en 's zomers treffen we er ook de ooievaars. En in den plas is 't een gekriool van allerlei eenden, die er naar hartelust ploeteren en plassen. Een echt stukje natuur, met rondom het hoge, ionggesnoeide geboomte.

In de struiken en boomen en langs den wal bevinden zich honderden eendenkorven.

In 't voorjaar zijn deze natuurlijk alle bezet met broedende eenden, die hier een rustige, veilige broedplaats hebben gevonden. Geen schot wordt gehoord, niets verbreekt de roerloze stilte. Na eenige weken komen de eieren uit en de plas wordt bevolkt met honderden moedereenden met jongen, die hier ongestoord opgroeien, tot ze bijna volwassen zijn en kunnen vliegen.

Nu is de eigenaardigheid, dat de wilde eend haar voedsel zoekt des avonds en 's nacht in 't vrije veld en aan den zeekant.

In den nazomer, tegen den komenden herfst, trekken dus zoo tegen schemeravond honderden wilde eenden met hun vliegrijpe jongen uit de kooi, om in het veld voedsel te zoeken. De landerijen, waar de arbeid van den dag rust, liggen nu stil en eenzaam.

Op één ding hebben onze vliegers echter niet gerekend.

Buiten het omheinde gebied ligt de jager op den loer en menig eendje, rustig en wel uit de kooi ge-

soorten: wilde eenden, talingen, smienten en duikers vluchten weg uit de Skandinavische landen om onze zachtere zeekusten op te zoeken.

Op hun nachtelijke tochten om voedsel te zoeken ontmoeten de kooieenden nu het zoogenaamde „trek-wild”. En — als de morgen daagt, trekken de wilde vliegers graag mee met de kooieenden naar „de kom” in het bosch, waar men wellicht weer lekker graan in plas en pijpen zal vinden.

Zoo komt iederen morgen het trek-wild mee naar de kooi.

Doch nu komt de oogsttijd van den kooiker: de vangtijd breekt aan.

Reeds heeft hij één der „pijpen” (slooten) rijkelijk van voedsel voorzien.

Daar komt de trek van kooieenden, talingen, smienten enz., en luid kwetterend strijken ze neer in de kom en zwemmen in de pijp, waar hun tafeltje toch zoo overvloedig gedekt is. Ongemerkt zwemmen ze steeds verder de steeds nauwer wordende sloot

Het Raadhuis te Zwaag.

in, die bovendien op één punt knievormig is omgebogen, zoodat de eenden in het voorste komgedeelte niets bespeuren van wat zich in het achterste nauwe gedeelte afspeelt.

Nog verder zwemmen de schuwe vliegers de pijp in, zich van geen onheil bewust. Daar komt plotseling de kooiker van achter een der coulissen te voorschijn, natuurlijk van de komzijde af gerekend achter de eenden.

Verschrikt vliegen ze op... maar botsen tegen de bedekking, boven de sloot aangebracht. Nu stuiven ze verder de nauwe pijp in... wéér zien ze den gevaarlijken mensch. Verder stuiven ze... steeds verder... tot ze ten slotte terecht komen in de fuik, waar ze in letterlijken zin om hals worden gebracht.

Zoo wordt dit eigenaardige vangbedrijf in een bepaald gedeelte van het jaar uitgeoefend. De gevangen vogels worden verkocht aan den poelier, om later op de tafels der „wildliefhebbers” te verschijnen.

Uit den aard der zaak is het kooikeren een zeer wisselvallig bedrijf, waarvan de uitkomsten van allerlei bijkomstige omstandigheden afhankelijk zijn. Zooveel is echter zeker, dat een rustige omgeving aan het bedrijf bevorderlijk is, terwijl natuurlijk de meer of mindere „trek” van de vogels uit het hoge Noorden van veel invloed op de vangst zal zijn.

D.

Fraai landschap in den omtrek van Zwaagdijk.

vlogen, valt door het moordend lood. Doch de meesten bereiken toch veilig den zeekant en het vrije veld om 's nachts ijverig naar voedsel te zoeken.

Niet zoodra echter komt de zon en begint het te dagen, waarbij de mensch voor zijn dagelijkschen arbeid op de akkers terugkeert, of de wilde vliegers trekken terug naar de veilige kooiplaats, waar ze des daags verder verblijven...

Doch iederen dag opnieuw bij de vluchten uit de kooi „poeft” er de jager. Al gauw kennen de eenden het gevaar, wat hun dreigt. En steeds hooger trekken ze uit den plas weg om aan de schoten te ontkomen.

Zoo naderen we langzaam den herfst en winter: het barre getij, waarbij het voedsel in het veld schaarsch begint te worden.

De kooiker houdt hiermee rekening en strooit zoo nu en dan voeder (graan) in de pijpen.

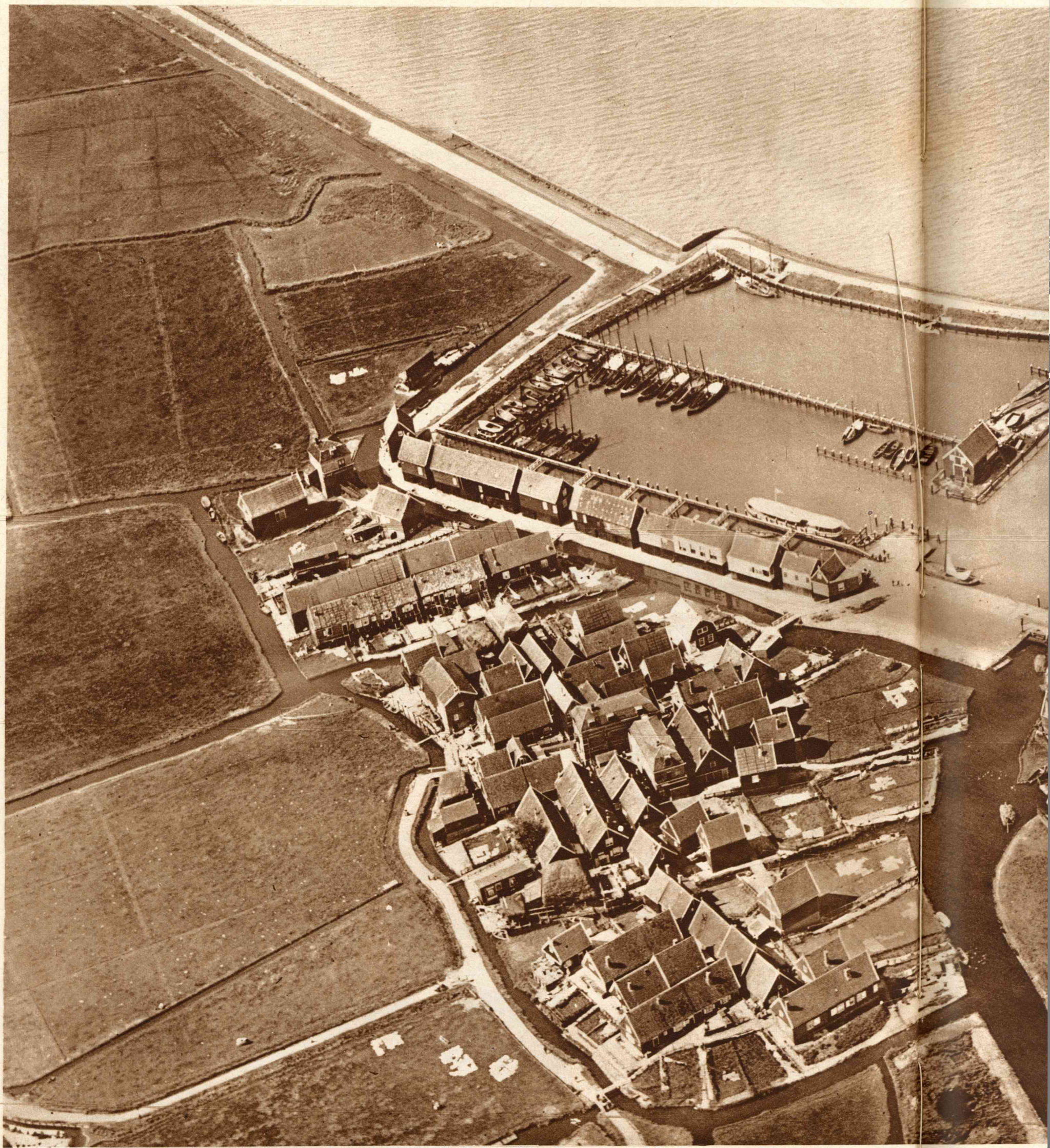
Zoo geraken de eenden geheel vertrouwd met de kooi-omgeving, waar ze 't zoo goed hebben en waar ze meerendeels geboren zijn.

Steeds kouder wordt het. De eerste hagelbuien komen. Uit het hoge Noorden wordt zelfs strenge vorst gemeld.

Nu nadert de tijd van „de trek”, Allerlei eenden-

Mooie landweg in Zwaagdijk.

Het typische eiland met de op palen gebouwde huisjes, met de bevolking in eigenaardige kleederdracht en last not least met de mooie visschershaven vormt nog immer een aantrekkelijke bezienswaardigheid voor landgenoot en vreemdeling. En met recht, want nagenoeg nergens bleef dit eilandenwereldje beter zijn

DE HAVEN VAN C

VEN VAN *M*ARKEN

oorspronkelijkheid bewaren dan op Marken, maar . . . , de aanstaande drooglegging van de Zuiderzee zal ook de Marker gemeenschap zwakker maken, aangezien we vreezen, dat een nauwer contact met het vasteland wel eenige afbreuk zal doen aan den eigen aard der bewoners. (Foto K.L.M.)

ZAKEN ZIJN ZAKEN

DOOR

MARK BROWNHILL

Mijn laatste stap, Sir! Een aanbod, zooals u in heel Engeland geen tweede gedaan zal worden: ik neem genoegen met de helft van de minimumprovisie en bezorg u voor morgenmiddag 12 uur een rapport van het groote advocatenkantoor uit London, Messrs. Morren and Peverley, dat wettelijk de zaak volkomen in orde is."

't Gezicht van den spreker verraaft spanning, geen angst. Daarvoor is zijn jonge, intelligente kop te energiek, 't energieke nog geaccentueerd door een litteeken op de linkerwang, een oorlogs-overblijfsel.

Achter het tafeltje zit Sir Brookley, de groote scheepvaartmagnaat, getaxeerd op eenige millioenen. Nu komt hij, geïnteresseerd, naar voren leunen in zijn clubchair, een mooie figuur ondanks zijn 60 jaren. Rimpels van nadenken trekken in z'n voorhoofd, strak fixeert hij den jongen man, met wien hij in conferentie is. Langzaam, passend bij z'n licht embonpoint, komt hij overeind, steunend op de armleuning van zijn clubchair, z'n rechterhand wordt over het tafeltje uitgestoken:

"Mr. Spokebane, ik feliciteer u! Dit is waarschijnlijk de grootste assurantiepost, die u ooit hebt afgesloten! Mijn woord zal u voorloopig wel voldoende zijn?"

Hartelijk schudden beide mannen elkaar de hand, daarna zinken beiden opgelucht terug in hun zetels.

"Ik mag u zeker wel een glas champagne aanbieden, Sir, ter eere van deze gelegenheid?"

"Pardon, Mr. Spokebane, dit is mijn club! U bent nu mijn gast."

Als de glazen klinken in de spreekkamer van de Royal Oxford Club denkt Spokebane even terug aan het toeval, dat hem in aanraking bracht met den machtig-rijken Sir Brookley.

Grace, zijn vrouw, had hij met de kinderen vooruit gestuurd naar Wight om een korte vakantie te nemen met Kerstmis. Hij, werkezel, bleef tot 't laatst op zijn post, kon nog net den Pullman halen. Geen sterveling in den trein! Vervelend, en dat voor zoo'n lang traject. Trouwens, eerste klas reizend zat je vaak alleen. Waarom had hij toch toegegeven aan die gril van Grace, die be-

weerde, dat je als assurantieman le klas moest reizen „om connecties aan te knopen." Was hem nog nooit overkomen.

Vlak na hem, de trein stond op 't punt van vertrekken, stapte nog iemand in, een zestiger, aristocratische figuur. Al gauw zocht de oudste contact met den jongste. „Zeer aangenaam met u kennis te maken, Mr. Spokebane. Bent u de eigenaar van dat groote assuratiekantoor, dat zoo'n enorme reclame maakt het laatste half jaar?" En voor hij het wist, zat hij genoeglijk te boomen met Sir Brookley over zijn reclamecampagne. „Prachtig, zooals u elken avond in alle groote bladen adverteert: *Spokebane's insurance-office, the best in the world.* Boven en onder aan elke pagina! U hamert het de menschen in hun hoofd. Dat moet succes hebben."

Spokebane antwoordde niet, dacht aan de zoo juist opge-maakte maandelijksche balans. Handen vol geld kostte de reclame-campagne, maar de verwachte stroom van cliënten vloeide te traag. Veel meer assurantie-posten afgesloten dan verleden jaar, maar te veel kleine posten!

Het treingsprek vlotte best, 't nieuwe ministerie, de flinke Chancellor of the Exchequer, mogelijke belastingverlaging.... de schandelijk hoge successie-rechten. Spokebane ging er recht bij zitten.

"Weet u, Sir, dat er via het sluiten van eenige assuranties voor u een manier bestaat, bijna het heele bedrag, dat anders uw erfgenamen aan successierechten zullen te betalen hebben, te redden?" Sir Brookley haptte.

"Als dat waar is, en er geen wettelijke bezwaren bestaan, zou ik dien weg kiezen. Legt u 't eens uit, please?"

En Spokebane had 't hem duidelijk gemaakt, de te betalen premie werd toch weer uitgekeerd, winst en provisie van de assurantie-mij. waren nog geen twintigste van het bedrag der successierechten.

"Mr. Spokebane, wilt u een paar dagen na Nieuwjaar, laten wij zeggen 8 Januari, op mijn club, Royal Oxford Club, komen, dan kunnen wij de zaak eens rustig bespreken en berekenen. Dan zal ik u ook de bedragen opgeven."

"Zeer gaarne, Sir Brookley."

En nu had hij dezen enormen post afgesloten. Inder-

Waar komt het, vooral in Engeland zoo veelvuldig gebruikte, mistletoe vandaan? Men zou zoo denken uit het land zelf, doch niets is minder waar, want Normandië in Noord-Frankrijk draagt altijd voor die enorme leveranties zorg. Onze foto toont een Normandische boer en boerin in de nationale kleederdracht, welke vroeg in den ochtend hun mistletoe-oogst binnenhalen.

daad de grootste in zijn leven.... tot nu toe.

Hij wandelde, na het afscheid van Sir Brookley, naar huis, om zijn door de champagne wat verhitte brein te laten afkoelen. Zoodra hij thuis was Grace opbellen, die nog een paar dagen met de kinderen op Wight bleef.

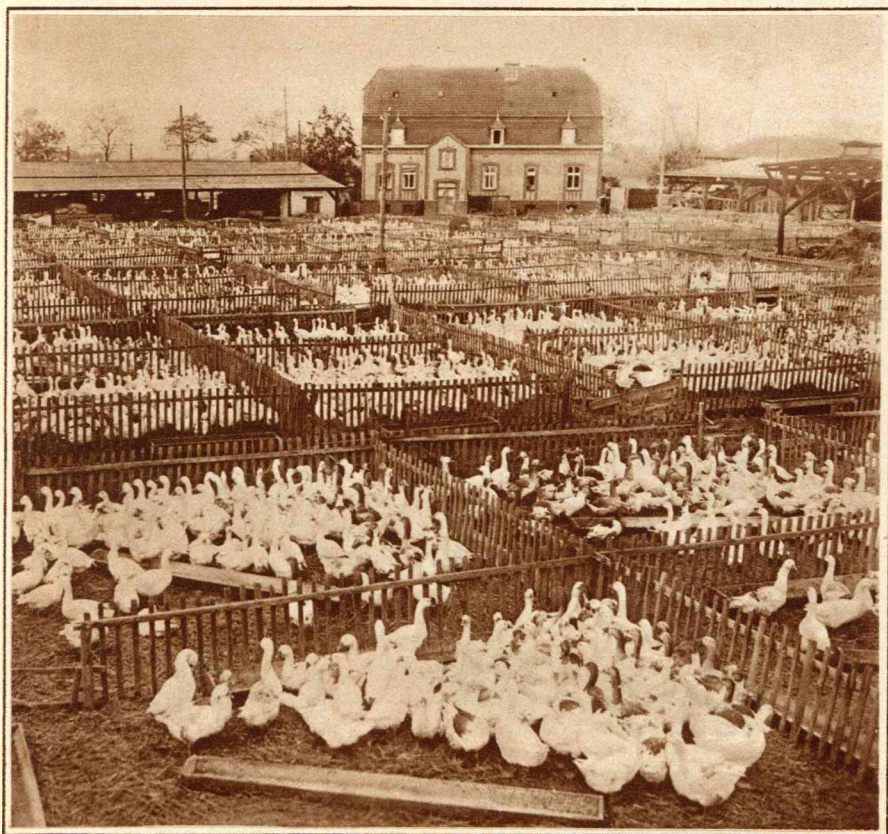
En dankbaar dacht hij aan zijn dapper vrouwtje, dat in den oorlog, toen hij als jong officier aan het front stond, zijn toen nog kleine assurantie-zaak had staande gehouden. Werktuiglijk nam hij zijn sleutel uit zijn zak, daar was het huis al van zijn buurman, Lord Hoveny. Even betrok zijn gezicht. Lam, dat die hem altijd zoo dwars zat. Die Mid-England Railway Company had op zijn, Lord Hoveny's aandringen, een eigen assuratiefonds gesticht, in de hoop, dat het zelf nemen van risico's goedkoop uit zou komen dan het betalen der hoge premies. En met voldoening bedacht Spokebane, dat het hem al die jaren véél meer geld had gekost. Enfin, hij hoopte nog wel eens die reusachtige spoorwegposten te mogen onderbrengen. Maar wat hij Lord Hoveny, den excentrieken postzegelverzamelaar, nooit vergaf, was die sneer op een evening-party, toen iemand den spoorwegkoning vroeg hoe hij zoo rijk kwam, en hij antwoordde: „Doordat ik mijn geld niet wegsmit aan assurantie-premies. Zelfs mijn kostbare postzegelverzamelingen zijn niet verzekerd."

Langzaam liep Henry Spokebane de trap op van zijn mooie huis, met de majestueuze hall. Gek, niemand anders in huis dan hij!

Beneden de kantoren, boven woonde hij. Excentriciteit, zeiden zijn vrienden. Bezuinigingsmaatregel, wist hij zelf.

Boven gekomen deed hij zijn dinner-jacket uit, belde Grace op. Nog even een cigaret rooken vóór het naar bed gaan. Nu nog zoo'n post afsluiten als vanavond, en hij had zijn doel bereikt. Geld? Onzin! Maar hij wilde weer den titel zijner voorouders kunnen aannemen, weer Lord Spokebane voor de wereld zijn, het landgoed in Schotland terugkopen, het aanzien zijner familie weer herstellen....

Wat is dat? Gerucht in de gang? Inbrekers? Zacht staat hij op, legt nog netjes zijn cigaret in den aschbak, probeert even of huis- en stads-telefoon nog zijn ingeschakeld. Stom van dien inbreker, een vakman had eerst de lijnen doorgesneden!

HET LEGIOEN DER GEDOEMDEN — Al deze ganzenmassa's zijn ten doode opgeschreven, daar ze uitverkoren zijn op Kerstdiners een voornaam programmanummer te vormen.

Met zijn linkerhand neemt hij uit de la van zijn toilettafel een revolver, klein, maar venijnig.

Licht in de slaapkamer uitknippen, zacht de deur openen is het werk van een oogenblik. Hij buigt over de balustrade, luistert scherp. Daar, in de hall, vlak bij de buitendeur, hoort hij iets.

„Zeg, vrind, maak dat je wegkomt daar! Ik heb de nieuwste geluidloze revolver in mijn hand, en aan het front heb ik geleerd, ook in het donker te treffen.”

Hij hoort niets, wacht even. „Ja, als je mijn bevel niet opvolgt, zal ik het je moeten bewijzen. Nog drie seconden om te verdwijnen, anders schiet ik.”

Drie, vier, vijf seconden verlopen. „Dan moet je het zelf weten.” Hij buigt over de balustrade, schiet naar den hoek, waar hij zooveel het geluid hoorde. Een gil, gevolgd door het dofde geluid van een neervallend lichaam, is het bewijs, dat zijn schot raak was.

Hij knipt het lich top, loopt kalm naar beneden. Wat is dat? Is hij gek? Die man, die daar ligt, moeizaam opstompelt als hij hem ziet en op één been staande salueert, kan dat John Wood zijn, z'n goede oude oppasser?

„Ben je gek geworden, John? Wat heeft dat te beteekenen?”

Half van angst, half van pijn, valt de man in zwijm. Op zijn sterke armen draagt hij hem naar boven, legt hem op zijn slaapkamer in een gemakkelijke stoel.

Treurig, denkt Spokebane, zooals die kerel er nu uitziet. Lompen in plaats van kleeën, in geen dagen geschoren, zijn schoenen vallen bijna van z'n voeten. Ai, zijn rechtervoet is gewond.”

In een wip had hij zijn rechterschoen losgesneden, de wond gewasschen. Gelukkig niet ernstig, kwestie van een paar dagen! Even een verband leggen.

De inbreker kwam bij, keek angstig naar zijn vroegeren officier. „John, geen woord! Ik geef je tien minuten om je op te knappen. Daar, in de badkamer, wasschen, scheren, enz. Al je goed uittrekken, ik zal ander voor je klaar leggen; aan het front moesten we ook wel eens elkaars kleeën dragen. Zorg op tijd te zijn!”

De 10 minuten gingen onder diep stilzwijgen voorbij: Spokebane rookte, John haastte zich weer mensch te worden.

„En nu, John, vertel je me hoe je daartoe kwam”.

En John Wood vertelde het eentonige verhaal van den man, die de beste jaren van zijn leven aan het front moet doorbrengen, die, toen hij terugkwam, zijn betrekking ingenomen zag door een ander, die, als zoovele duizenden in Engeland na den oorlog, geen ander werk kon vinden, en ten einde raad ging stelen....

„Vervloekte oorlog!” zei Spokebane. „Gelukkig dat je juist bij mij inbrak, jij, mijn oude oppasser! Het is nu 5 Januari: den eersten Maart kun je hier komen, voorloopig als portier. Morgen ga je naar een behoorlijk pensioen. Hier is geld om die maanden van te leven en de noodige kleeën te koopen. Loopen zal met die schotwond in je voet nog wel niet te best gaan. Zeg maar, dat dat trekkebenen een oorlogsoverblijfsel is. Neen, neen, geen dank, kerel. Denk maar aan dien dag aan het Belgische front, toen je mijn leven hebt gered. Ik kan nu tenminste iets terugdoen.”

Even dacht Spokebane na: „John, je kunt nog iets voor me doen in dien tusschentijd. Het is vrij risquant, ik neem alle risico op mij, ik geef het je zwart op wit met je instructies.”

Een kwartiertje schreef hij, teekende een paar lijntjes. „Lees thuis door, en pas beter op dan vanavond. Wacht, ik heb hier nog een oud balmasque-costuum hangen, een complete politie-uniform. Neem die mee in dien koffer.”

John, niets begrijpend, gehoorzaamde. „En nu slapen gaan, maak je veldbed daar op den grond. Morgenochtend breng ik je naar je pensioen.

1 Maart, 's morgens 7.10. Henry Spokebane, die anders precies 7 uur opstaat, ligt nog in bed. Grace waarschuwt hem, desondanks blijft hij

liggen. De claxon van de huistelefoon: „Met den lift-boy, meneer. De nieuwe portier is gekomen, en heeft een pakje voor u bij zich.” Spokebane, nijdig: „Is dat een reden, mij op mijn slaapkamer lastig te vallen? Dat pakje krijg ik straks wel. Of — breng het dan toch maar boven”.

Op hetzelfde oogenblik rinkelt de gewone telefoon.

„Hallo, hier Glasgow. Met Sir Hoveny. Is u daar, Mr. Spokebane. U begrijpt zeker al, waarom ik u zo vroeg opbel? Wat, begrijpt u er

ring. Als eenig antwoord wijst hij op het zoo juist afgegeven pakje. „Lees, en je zult begrijpen.”

Hij was alweer aan de telefoon. „Juffrouw verbindt u mij met Wilkinson, ons advertentie-bureau. Hallo, met Wilkinson Bros? Ik wil een van de Heeren Directeuren aan het toestel. Ik wou uw heele kantoor twee dagen in mijn dienst stellen. Wat zegt u, onmogelijk? Dat meent u niet, dan zoek ik een ander tusschenpersoon voor mijn reclame-campagne. U schikt er u dus in? Noteert u dan even:

Te publiceeren in alle belangrijke bladen, in het Engelsch verschijnend, Zorg voor verschillende teksten.

1. Spokebane's Insurance Office looft £ 200 uit voor hem, die direct of indirect de bij Sir Hoveny gestolen postzegels terugbezorgt.

2. Sir Hoveny heeft al zijn particuliere bezittingen verzekerd bij Spokebane.

3. Ook alle bezittingen van de Mid-England Railway Cy, zullen naar alle waarschijnlijkheid daar verzekerd worden.

4. Spokebane's Ins. Office dekt uit eigen beweging alle schade, ontstaan door den diefstal van Sir Hoveny's kostbare postzegelsverzameling, hoewel die niet verzekerd was.

5. Mr. Spokebane neemt weer den familietitel aan: Lord Spokebane.

6. Hij heeft de familiegoederen in Schotland teruggekocht, en zal in het vervolg met zijn familie daar de zomermaanden doorbrengen.

Ja, dat is alles. Verder stel ik deze maand £ 500 meer beschikbaar voor de reclame-campagne.”

Grace leest nog met hoogroode kleur, „Maar Henry, hoe durfde je...?” „Straks, Grace.”

De huistelefoon is aan de beurt. „Clarke, ben jij daar? De tweede secretaris moet vandaag jouw werk overnemen. Bestel op Croydon een vliegtuig voor Glasgow, 10 uur klaar, auto vóór om half tien. Meenemen map 3356. Vanavond om zes uur zijn we terug.”

Dan, zich omdraaiend naar Grace: „Ziezo, klaar met je lectuur? Dan zal ik het je vertellen. Ik heb vannacht laten inbreken bij Sir Hoveny door iemand in politie-uniform; een paar uur na den diefstal heeft hij netjes alle albumbladen in een der buitenwijken in een plantsoen gegooit. Ze zullen nu wel ongeveer gevonden zijn. Mijn edelmoedig aanbod aan Hoveny kost mij dus niets, alleen de uitgelofte premie, die heb ik er graag voor over. Ja, als het uitgekomen was? Dan bleek uit die instructies daar, dat het een grap was, en zou het nog wel met een sisser zijn afgelopen. Hoog spel, kindje? Nog al. Maar... zaken zijn zaken!

De Engelsche Janmaats repeteeren voor het naderende Kerstfeest.

niets van? Hebt u nog niet gehoord, dat vannacht mijn kostbare postzegelverzameling is gestolen? Ja, ja, het staat al in de ochtendbladen. Neen, hoogsteigenaardig, geen spoor van de inbrekers. Maar ter zake! Ik geef mij gewonnen. Wilt u al mijn roerende en onroerende goederen verzekeren? Bedrag geeft mijn secretaris u vandaag nog op.”

Spokebane tempert zijn vreugde: „Goed, Sir. Over een uur hebt u telegraphisch in Glasgow de laagste premie. Wat zegt u? Wilt u een belooning uitloven voor het terugbezorgen der postzegels? Onnoodig, dat neem ik op mij. Alle schade, die u lijdt door den diefstal uwer postzegels, neem ik voor mijn rekening. Waarom? Reclame, anders niet! Zaken zijn zaken.”

„Hallo, Mr. Spokebane, uw aanbod is prachtig. Vanmiddag, in de vergadering van den raad van Commissarissen van de Mid-England Railway Cy, zal ik voorstellen, de eigen assurantiefondsen te laten vervallen, en alle spoorwegassurantie bij u onder te brengen...”

„Dan, Sir Hoveny ben ik zelf om één uur in Glasgow, moet echter om half drie weer per vliegtuig terug.” „Mr. Spokebane, het spijt mij achteraf, dat ik niet eerder met u in zakelijke relaties ben getreden.”

„Pardon, Sir Hoveny, van nu af niet meer Mr. Spokebane, maar Lord Spokebane.”

Triomfantelijk smijt hij de telefoon op den haak, springt uitgelaten als een klein kind in het rond. Grace, niets begrijpend, vraagt een paar maal om ophelde-

Om de Britsche land-, zee- en luchtmacht van kerstpuddingen te voorzien, zijn heel wat rappe handen noodig. Een lollig tafereel in een der groote keukens, waar ze toe bereid worden.

RACE-AUTO'S EN LIEFDE

EEN SPANNEND SPORTVERHAAL, DOOR HANS DE LA RIVE BOX

Zij was naar de garage gegaan, uitsluitend met het doel, iets meer van hem te weten te komen. Zij vond hem een echten heer, zelfs in zijn leeren overall of zijn stofjas leek hij allermint op den eersten den besten chauffeur. Zij vond hem aantrekkelijk in zijn frissche jeugd, ook al, omdat hij iets rustigs in zijn oogen had, dat zij miste bij Sam en de andere jongelui, die haar met attenties omringden. Haar vrouwelijk instinct had haar verteld, dat hij door omstandigheden bij andere jongemannen van zijn stand achteruit was gezet. Toen had zij ook van haar vader gehoord, dat het spoorwegongeluk, waarbij zijn ouders het leven hadden gelaten, daar de oorzaak van was geweest.

Zij dacht plotseling, nu zij zwijgend naar hem keek, terwijl hij noodeloos de roode lak afveegde, aan een kort gesprek, tusschen haar vader en haar, enkele dagen nadat David was gekomen. Haar vader had steeds over zijn „chauffeur” gesproken, iets, wat het teergevoelige meisje, zonder dat zij in den beginne begreep waarom, had gehinderd! En zij had gevraagd, of hij 't niet meer wilde doen. Hij had verbaasd opgekeken, geen oogenblik aan een mogelijkheid gedacht, dat een van zijn huisgenooten tegen deze benaming bezwaar zou hebben, — en getracht te begrijpen, waarom zij daar hinder van kon hebben. Ten slotte had hij beloofd, dat hij het woord chauffeur niet meer in zijn mond zou nemen. Zijn lachend gezicht had Grace ontwapend, doch zij had hem een hartelijken kus gegeven en was plotseling weggehold!

Nu, dicht in zijn nabijheid, dacht zij: „Hoe komt het, dat die wildvreemde jongeman mij aantrekt?”

Om haar gedachten af te leiden en de stilte te verbreken, zei zij opeens: „Mr. van Wijck, zou het mogelijk zijn, dat ik ook eens in dezen race-wagen rijd?”

David gooiden de lap neer en keek haar onderzoekend aan. „Wanneer uw ouders er geen bezwaar tegen hebben, wil ik u natuurlijk gaarne helpen!” antwoordde hij. „Maar voor een jong meisje, als u, is het niets gedaan!”

Zij keek hem uitdagend aan.

„Maar ik ben een sportgirl, ik zwem als een rat, zeil, roei, tennis, kan zelfs golf spelen en paard rijden. Ik chauffeer vaak den luxe-wagen en ik heb een paar maal op een vreeselijk knallende één-cylinder gereden!”

„Op een motor?” lachte hij en hij wreef zijn handen. „Maar ik zou u het rijden van een race-wagen toch beslist afraden!”

„Ik ben anders heelmaal niet bang!”

„Daar ben ik van overtuigd, Miss!”

„En ik zet mijn zinnetje altijd door, als ik wil!” lachte zij. „Vader en moeder hebben niets te zeggen. Als ik iets in mijn hoofd heb, dan gebeurt het ook!”

„Maar als uw ouders mij verboden, u toe te staan van den racewagen gebruik te maken, dan zou ik het u beslist beletten!” zei hij kalm en hij weerstond haar glimlach.

„Ook als ik het u vriendelijk zou vragen?” plaagde zij.

„Dan ook, natuurlijk!”

„U bent een bruto, Mr. van Wijck!” lachte zij. „Nog nooit hebben ze mij tegengewerkt.”

„Dan zou ik waar-

HET VERHAAL TOT NU TOE.

David van Wijck, een Hollandsch-Amerikaan, in dienst bij de autofabrieken van Sam Gloria, den geduchten concurrent van Ford, wordt door toedoen van zijn onmiddellijken chef Carver, die hem onrechtmatig van diefstal beschuldigt, ontslagen. Montague, vriend van Gloria, heeft met den auto-koning een weddenschap aangegaan, dat hij zijn Gloria-race-wagen zóó zou veranderen, dat hij veel harder zou kunnen loopen. Montague maakt kennis met Van Wijck, ziet wat in den jongeman en neemt hem in dienst, om van zijn kennis gebruik te maken om zijn wagen te verbeteren. David maakt kennis met Montague's dochter Grace, door wier schoonheid hij bekoord wordt; het meisje op haar beurt maakt vergelijkingen tusschen den flinken, mannelijken David en den slappen, onbenulligen zoon van Sam Gloria, die haar voortdurend met zijn vriendelikheden vervolgt en wien zij juist dien middag, toen hij haar onverwachts kuste, een slag in het gezicht gegeven heeft. Sam Gloria Jr. en Carver, die beiden herhaaldelijk in een cabaret komen dat niet al te goed staat aangeschreven en niet graag zouden zien, dat de oude Gloria dit te weten komt, sluiten vriendschap. Op de racebaan van de Gloria-fabriek zien zij Montague's wagen rijden en tot zijn verbazing herkent Carver in den chauffeur David, die den wagen met ontzaglijke vaart over de baan stuurt. Hij begrijpt dat David iets aan den wagen veranderd moet hebben, om hem zóó te doen loopen. Dienzelfden avond blijken waardevolle teekeningen van de Gloria-fabriek gestolen te zijn en Carver beschuldigt daarvan nu David, die de teekeningen gebruikt zou hebben, om de veranderingen in Montague's wagen aan te brengen. De oude Gloria gelooft het eerst, maar dan ineens: „De teekeningen zijn vanmiddag omstreeks half zes gestolen..... Hoe kunnen dus die verbeteringen reeds vanavond aangebracht zijn?”

schijnlijk de eerste zijn!” zei David bedaard.

„Vertelt u eens, gaat u spoedig weg?” vervolgde zij na een oogenblik. „U gaat immers een wedstrijd rijden, hè?”

„Ik weet er niets van, wanneer ik wegga!” zei hij. „En de datum van den wedstrijd is ook nog niet bepaald.”

„En als u nu eens hier weggaat, wat gaat u dan doen?” drong zij nieuwsgierig aan.

Hij haalde lachend de schouders op. „Dan ben ik werkloos, Miss!”

„Was u werkloos, voordat u hier kwam?”

Zijn gelaat betrok, onmiddellijk vervolgde zij: „Ik bedoel alleen maar, of u een bepaalden werkkring prefereert?”

„Ik heb altijd veel van technische problemen gehouden!” zei hij warm. „Knutselen en experimenteren is mijn lust en mijn leven. Op de Technische school heb ik eens een motorfiets in elkaar geprutst, maar het ding vloog op een keer uit elkaar.”

„Zat u er toen op?” vroeg zij gretig en zij wipte op een houten rek en hield zich in evenwicht met haar handje op zijn schouder.

„Het ding vloog onder mij uit elkaar!” lachte

hij vroolijk. „Een paar brandwonden, anders niets. Maar het was natuurlijk een strop en een geweldige tegenslag, dat begrijpt u!”

„Heeft u uw einddiploma?”

„Gelukkig wel, maar...” Opnieuw betrok zijn gezicht en Grace, die van haar vader had vernomen, om welke reden hij van de Gloria-fabrieken was gestuurd, keek hem peinzend aan. Beiden wisten zij, dat zij op dit oogenblik aan hetzelfde dachten.

„Mr. van Wijck...” vroeg het jonge meisje zacht. „Misschien kunnen vader en ik wel zorgen, dat u weer bij Mr. Gloria terug kan komen. De...”

Zij zweeg, schrikkend van de felle blikken uit zijn anders zoo rustige oogen.

„Voor geen geld van de wereld zou ik daar terug willen komen, als ik niet wist, dat zij heel zeker van mijn onschuld overtuigd zijn!” zei hij bitter. „Trouwens, ik denk niet, dat ik er nog lust in zou hebben...”

Zij begreep hem. De noodzakelijkheid had hem twee jaar geleden wel gedwongen dat baantje aan den transportband te accepteren, doch nu, na alles wat er gebeurd was, zou hij er weinig voor voelen. Hij verlangde naar iets hoogers, hij wilde vooruit komen in de wereld, zij zag het aan zijn energiek gelaat. En in de stilte, die tusschen hen kwam, voelde zij de behoefte in zich opkomen, hem te helpen, op welke manier dan ook.

Zij liet zich langzaam van het rek zakken en greep zijn hand.

„Vader zal alles doen, wat hij kan, daar ben ik zeker van!” fluisterde zij met haar warme stem. „Houd je hoofd omhoog, David.... Eens zal er een dag komen, dat je volkomen gerehabiliteerd wordt....”

Hij drukte ontroerd haar hand, een prop schoot in zijn keel, doch hij drong iedere emotie weg. Zij behoefde niet te weten, hoe zeer haar woorden hem in het hart hadden gegrepen. En terwijl hij langzaam om den race-wagen liep en de verschillende dotten poetskatoen en andere ingrediënten ging wegbergen, dacht zij aan een mogelijkheid, om eens vertrouwelijk met Mr. Gloria te gaan praten. Zij wist, dat zij een massa van den vriend van haar vader gedaan kon krijgen, doch met ontstellende zekerheid drong het terzelfder tijd tot haar door, dat Sam Jr. ongetwijfeld van dien klap aan zijn vader had verteld, en dat de beide mannen ieder het hunne over haar zouden denken....

IX

CARVER HEEFT SUCCES

Toen Grace tien minuten later in den salon kwam, zag zij daar behalve haar vader en een vreemden heer, den man zitten, aan wien zij juist had gedacht! Sam Gloria Senior. Onmiddellijk „proefde” zij als het ware aan de stemming in het ruime vertrek, dat er iets was voorgevallen, wat de drie mannen in beslag hield. Toch was Mr. Gloria even vriendelijk als anders tegen haar en stelde hij haar op zijn gewone joviale wijze aan Carver voor, die haar glimlachend de hand reikte en van dat oogenblik geen oog meer van haar af hield.

Grace had hier echter geen erg in en lette zoo goed als niet op den onderchef. Reeds vóór haar

Fraai najaarsgezicht op de Leliegracht hoek Prinsengracht.

binnenomst had Sam Gloria zijn vriend in enkele woorden van den diefstal op de hoogte gebracht. John Montague luisterde oplettend en herinnerde zich plotseling, dat hij Carver reeds twee maal eerder had ontmoet. Eenmaal in zijn eigen tuin bij de garage en daarna bij den ingang van de renbaan. Hij keek zijn vriend Sam peinzend aan, toen deze uitgepraat was en voelde plotseling, wat de reden, de eigenlijke reden moest zijn, van het onverwachte bezoek der beide mannen. Zeer logisch combineerde hij het zoo juist gehoorde met het feit, dat Carver en Sam Jr. David hadden zien rijden. Hij begreep, dat Sam Gloria op de hoogte was gebracht van het succes en dat het min of meer vreemd moest zijn, nu de teekeningen juist gestolen waren.

„Laten we eerlijk zijn, zooals wij steeds tegen elkaar zijn geweest!” zei de auto-koning aangedaan; „John, oude jongen, eerlijk gezegd dachten wij in het begin aan een mogelijkheid, dat jouw mechanici zich van onze stukken had meester gemaakt. Deze gedachte was in ons opgekomen, omdat de man door oneerlijkheid een tijdje terug bij mij zijn congé heeft gekregen. Maar dit kan niet mogelijk zijn, daar mijn teekeningen vandaag nog bijgewerkt zijn en om ongeveer half zes ontvreemd zijn uit mijn privékluis!”

„Ik ben blij, dat je zegt, wat je op je hart hebt!” antwoordde John Montague warm, hoewel hij toch even ontstemd was geweest. „Ik zal je precies vertellen, hoe David van Wijck in mijn dienst is gekomen.” En hij deelde dit in enkele woorden aan Sam en Carver mede. „De aardigheid van de weddenschap is er nu toch voor mij af!” besloot hij. „Ik zag iets in den jongen en liet hem op zijn eigen manier aan mijn wagen scharrelen. Tot mijn verbazing bracht hij de door hem uitgedachte verbeteringen aan en de wagen bleek veel sneller te loopen, dan ik ooit gedacht had, dat hij zou kunnen doen.”

„En ben je overtuigd, dat van Wijck achttien karaats is?” vroeg Sam met een zijdelingschen blik naar Carver.

John Montague knikte bevestigend. „David kan onmogelijk bij jou gestolen hebben, amice! Hij is eerlijk tot in zijn vingertoppen, geloof mij. Hij heeft een edel hart en een uitmuntend stel hersenen. Die jongeman is geschikt voor ingenieur en je zou plezier van hem kunnen beleven!”

„Ik zal de zaak in ieder geval opnieuw laten onderzoeken!” antwoordde Sam ernstig; „hoewel ik eerst alle moeite zal doen om de stukken terug te krijgen! Stel je voor, de kluis is niet geforceerd! Het zeer ingewikkelde slot is met een duplicaat-sleutel geopend. Er lagen nog vele andere stukken in, doch alleen de bewuste verbeteringen van mijn ingenieurs zijn weggehaald. Het is begrijpelijk, dat de dief weet, dat hij er geld mee kan maken. Wanneer een van mijn concurrenten de papieren in zijn bezit krijgt, kan ik er wel mee uitscheiden. Er was een patent bij van mijn besten ingenieur, waar nog geen octrooi voor was aangevraagd....”

„Ik heb zoo'n idee, dat het heele zaakje naar Dearborn¹⁾ is verhuisd!” opperde Carver; „daar zitten verscheidene kleine fabrikanten, die voor niets terugdeinzen!”

„Detroit is zoo groot!” zei John, schouderophalend. „In een autocentrum als Detroit zal het moeilijk zoeken zijn! Ik zou je aanraden onmiddellijk een goed detective te nemen, Sam. Misschien dat je je papieren dan spoedig terug hebt! Als ik je kan helpen?”

„Dat zal misschien het beste zijn!” antwoordde Mr. Gloria. „Ik heb er graag een halve ton voor over. Maar om op die weddenschap terug te komen, oude jongen, die gaat gewoon door hoor! Eerlijk is eerlijk, en wanneer wij den wedstrijd bijvoorbeeld over een week of twee houden, dan maak ik mij sterk, dat mijn wagens het nog van de jouwe zullen winnen. Mr. Carver vertelde mij

anders, dat hij nooit zó'n schitterende snelheid had gezien!”

John Montague lachte geheimzinnig, doch plotseling werd hij ernstig.

„Luister, Sam!” zei hij loyaal; „ten slotte heb ik niets aan die verbeteringen, die David heeft uitgedacht. Als je je eigen stukken niet mocht terugkrijgen, dan wil ik je de mijne graag afstaan. En misschien... kan je David dan aan een hem passende betrekking helpen. Ik garandeer je zijn werklust en eerlijkheid!”

„Je bent toch een tideole vriend, altijd geweest, John!” Sam schudde hem bewogen de hand. „Maar in dat geval heb je er recht op, dat ik een

Het Amsterdamsche Begijnhof bij herfstmorgen.

en ander van je koop! En wat dien David betreft, daar zullen wij het nog wel eens over hebben!”

Enkele minuten na deze woorden was Grace binnengekomen en daar er verder over de kwestie niet meer gepraat werd, wist het jonge meisje niet, hoe een gedeelte van haar wensch reeds ingewilligd was. Zij probeerde te weten te komen, door Mr. Gloria's gelaat te bestudeeren, als hij met haar praatte, of deze iets van zijn zoon had gehoord, doch toen de auto-koning niet lang daarna afscheid nam en met Carver verdween, was zij even wijs, als toen zij binnen was gekomen.

„Ik ben een vriend van Sam!” had Carver haar gezegd, toen hij haar de hand reikte; „u moet eens komen kijken naar dat prachtige zwembassin, dat hij heeft laten aanleggen!”

Een vriend van Sam — dacht zij, toen zij alleen was; — zeker net zoo iemand! Wat heeft hij een brutale oogen.

X

DE RACE-BOOT

Sam Gloria had zich denzelfden avond nog de medewerking verzekerd van een bekend en zeer gevreesd detective. Paul Ritter was een der bekwaamste politiemannen van den heelen Staat Michigan en zijn laatste succes lag nog iedereen in het geheugen. Het had toen een roofmoord betroffen, gepleegd op een zeilsloep op het St. Clair meer, in de onmiddellijke nabijheid van de stad. De uiterst energieke en slimme manier waarop hij den dader had ingerekend, was door alle kranten

in finesses uitgewerkt. Paul Ritter was de held van den dag!

Nadat hij zich volkomen op de hoogte had gesteld der bijzonderheden, begon hij dadelijk zijn uitgebreid onderzoek, speciaal in de privévertrekken, daar in een van deze de bewuste kluis stond. Hij kwam tot de ontdekking, dat de dader een helper gehad moest hebben, die hem den sleutel voor enkele uren in handen had gespeeld, om er een duplicaat van te maken. Deze helper moest ongetwijfeld tusschen het hoogere personeel gezocht worden. Doch veel verder kwam de beroemde speurder niet. Er gingen enkele dagen voorbij in een onrustige spanning en Sam Gloria begon reeds te wanhopen. Waren de teekeningen voorgoed verdwenen? Hij rekende uit, dat men in tien dagen van nauwkeurig werken de verschillende veranderingen op iederen race-auto zou kunnen aanbrengen.... Elke minuut was geld waard, maar Ritter's zoeken bleef vruchteloos.

John Montague en Grace, die door haar vader eenigszins ingelicht was, leefden met Sam Gloria mee. Zij deden alles om den auto-koning eenige afleiding te bezorgen en Sam Sr. was hen daar dankbaar voor. Aan zijn zoon had hij weinig steun en Carver hield hij een beetje buiten de verdere zaken wat den diefstal betrof. Er was iets in den onderchef, dat hem onaangenaam aandeed en de familiere houding van dezen man irriteerde hem zoo, dat hij er toe overging om zijn zoon verderen omgang met hem te verbieden.

„Ik ben geen kind meer!” antwoordde Sam Jr. „Er is geen enkele reden, dat ik niet met Carver zou omgaan. Hij is een fideele kerel, daar mee uit!”

„Maar hij ergert mij, de laatste dagen!” zei de vader. „Ik weet niet precies, hoe ik het moet zeggen, maar het is heelemaal niet noodig, dat je zooveel met hem uit gaat. Waar zitten jullie dan? Gisterenavond kwam je pas om half een thuis. Dat is geen manier van doen! Wanneer je, als ieder mensch, den geheelen dag moest werken, dan zou ik er vrede mee hebben, als je eens wat later thuis kwam, maar jij, die slechts leeft om te zeilen, auto te rijden en café's te bezoeken, kan 's avonds voor elf uur thuis zijn.”

„Café's bezoeken?” riep Sam kwaad. „Hoe komt u er bij? Het valt mij nog mee, dat u mij niet beschuldigt van flirten met vrouwen in dancings!”

„Dat moest er waarachtig nog bij komen!” zei zijn vader streng. „Je hebt je naar mijn wil te schikken, je bent nog niet eens mondig! En ik verbied je verderen omgang met Carver. Afgelopen!”

Waarop Sam Jr. woedend was weggelopen, in zijn auto was gestapt en naar een der cabarets was gereden, waar hij Carver vond.

„Hallo, Sam!” groette Carver luidruchtig. „Weet je het nieuws al? Je kleine Ann is je ontrouw geworden.”

„Zoo? Nou laat d'r gaan!” bromde Sam. „Wat kan mij dat schelen? Dan ben ik op een makkelijke manier van haar af! Sta niet zoo idioot te grinniken, als je blijft.”

„Uit je humeur?” vroeg Carver en zijn oogen schenen Sam te willen doorboren.

„Ook al!” antwoordde Sam en hij bestelde een glas port en draaide de dames en Carver zijn rug toe.

Hij dacht na over het korte gesprek met zijn vader en zijn gedachten gingen over op Grace. De laatste dagen was er een plan in zijn hersenen gerijpt, om haar eens vierkant te zeggen, wat hij van haar dacht en dat hij niet wenschte, dat zij hem als een vreemde behandelde. Hij zou die kleine kat wel klein krijgen, Carver's geplaag met „Sam's toekomstige verloofde” begon hem de keel uit te hangen. Hij betaalde zijn consumptie, nam kort afscheid en wilde vertrekken, doch Carver hield hem tegen.

„Ik ga met je mee!” zei hij snel. „Ik wou je wat laten zien!”

(Wordt voortgezet)

¹⁾ Een voorstad van Detroit, waar de geweldige fabrieken van Ford zijn gevestigd!

VROUWENLEVEN

WE MOETEN ZELF KIEZEN

Het is een goed ding van de nieuwe mode, dat ze zoo veel verscheidenheid biedt. We hebben een tijd gehad, dat we allemaal dezelfde gladde jurken droegen, allemaal dezelfde gladde mantels en allemaal dezelfde gladde dopjes, die haar en ooren en voorhoofd totaal wegmoffelden. Grootmoeder en kleindochter boden — van achteren of op 'n afstand gezien tenminste! — ongeveer een en denzelfden aanblik, 'n omstandigheid, die mede te danken was aan oma's vermageringskuren.

Japon van parelgrijs crêpe de chine, versierd met open naaisels

Nu is het volstrekt niet noodig, dat 'n vrouw van over de veertiger dadelijk uitziet als 'n oude tante zooals in vroegere jaren het geval was. Ook de vrouw, die de veertig reeds is gepasseerd, kan er zeer zeker nog aantrekkelijk uitzien, maar zij maakt zich min of meer bespottelijk, wanneer zij zich dan nog wil kleden als 'n bakvischje.

De nieuwe mode maakt het haar gemakkelijk, want zij geeft werkelijk aan eenieder haar deel. Daar is de korte taille met de wijde langere rokken, een mode, zeer geschikt voor slanke tengere figuurtjes. Voor zwaardere figuren en vooral voor kleine dikkertjes is die nieuwe lijn echter funest. Doch er is voor haar immers ook gezorgd. Zijn daar niet de gladde prinsesselijnen, welke het figuur langer en slanker doen lijken en waarbij de laag aangebrachte strooken aan het geheel een sierlijke losheid geven?

Bij het mantelcostuum wordt nu weer vaak de blouse in den rok gedragen. Ook dit is iets, wat alleen voor slanke figuren kan worden aanvaard. Maar vooral voor de anderen zijn er nog tal van blouses en casaques welke evenals — zoogt, ook nu nog over — worden. De groote kunst

VOOR DEN WINTER — Praktisch wintercostuum van donkergroen velours de laine. Kort manteltje gegarneerd met grijs astrakan. Vest van grijze wollen stof met groene knopen. Blouse van witte toile de soie. Elegante wintermantel, zonder sluiting, gedacht in beige laken. Rijk met stiksels gegarneerd. Opstaande kraag en mouwgarneering van donkerbruin bont. Origineel model van donkerrood veloursde laine, gegarneerd met biezen en plooiën. Groote opstaande kraag en manchetten van licht beige bont.

is, uit de verschillende nieuwe modellen datgene te kiezen, wat overeenkomt met onze eigen smaak en persoonlijkheid.

Daar is, bijvoorbeeld, de rok, die van achteren 'n eind langer is dan van voren. We hebben dit altijd erg leelijk gevonden — maar onze smaak verandert met de mode en velen onzer dwepen nu misschien met wat ze eens verwierpen. Is dat echter niet het geval, vinden we die verlenging naar achteren nog steeds leelijk, of zijn we van oordeel, dat de lijn van ons figuur erdoor verliest, waarom zouden we dan toegeven aan zulk een voorbijgaanden modegril? Er zijn immers genoeg mooie toiletten, niet te lang en niet te kort, rondom!

Daar zijn de hyper-moderne avondtoiletten met sleep. En de vrees wordt reeds geopperd: „Als de sleep nu maar geen algemeene mode wordt, ook voor den dag!”

Maar we zijn er zelf toch ook nog! We behoeven toch de lastige onhygiënische en dure mode van 'n sleep niet te aanvaarden, wanneer wij dat niet willen! Het zou dwaasheid zijn, per se ouderwetsch te willen blijven. We stellen er allen, meer of minder, prijs op goed gekleed te gaan, en voor ons zelve en voor man en kinderen of andere familieleden. Maar dat behoeft volstrekt niet in te sluiten, dat we met alle modes meegaan.

De best gekleede vrouw is zij, die in groote lijnen de mode volgt, maar die van allerlei nieuwigheden slechts datgene aanvaardt, wat geschikt is voor haar eigen persoontje, voor haar eigen behoeften en — voor haar eigen beurs.

Want ook de vrouw, die gekleed gaat boven haar stand, gaat uit den toon. En de groote kunst is, er gedistingeerd uit te zien, dit wil zeggen: elegant zonder op te vallen. Een effect dat door 'n vrouw van smaak ook met weinig middelen kan worden verkregen.

En nu onze afbeeldingen. De eerste vertoont ons een elegant en zeer flatterend fluweelen hoedje, ontworpen door het modehuis Lerris.

Een sierlijk toilet van parelgrijs crêpe de chine, ontworpen door het modehuis Jenny, geeft onze tweede afbeelding. Dit japonnetje is tot aan de knieën, waar het in plooiën uitvalt, vrijwel recht gehouden. Taille en mouwen zijn versierd met a-jour gewerkte randen, die aan het geheel iets fijns geven.

PAULA DEROSE.

Elegant fluweelen hoedje.

'N ZELFGEMAAKTE CORSAGE OF BLOEMGARNEERING

Een stijl-bouquetje, hetwelk we als garneering op een zijden jurkje kunnen maken.

Daarnaast een trosje bloemen of kersen als corsage op een mantelkraag.

We kunnen ze op twee manieren maken, ten eerste zooals de onderste figuren aangeven.

Om een potlood winden we smal lint, in 't midden 't dikst, we steken vervolgens een eind smal lint door een lange handwerk- of stopnaald en schuiven nu het rolletje voorzichtig van het potlood, zoodat het in elkaar blijft, en steken met lint en stopnaald net zoo lang door het gat, dat het eerst gemaakte ruwe bolletje met netjes naast elkaar liggende reepjes lint bedekt is.

Bij den laatsten toer rijgt men een groote gouden of gele kraal aan het lint en steekt dan de naald binnendoor terug (zie fig. 3).

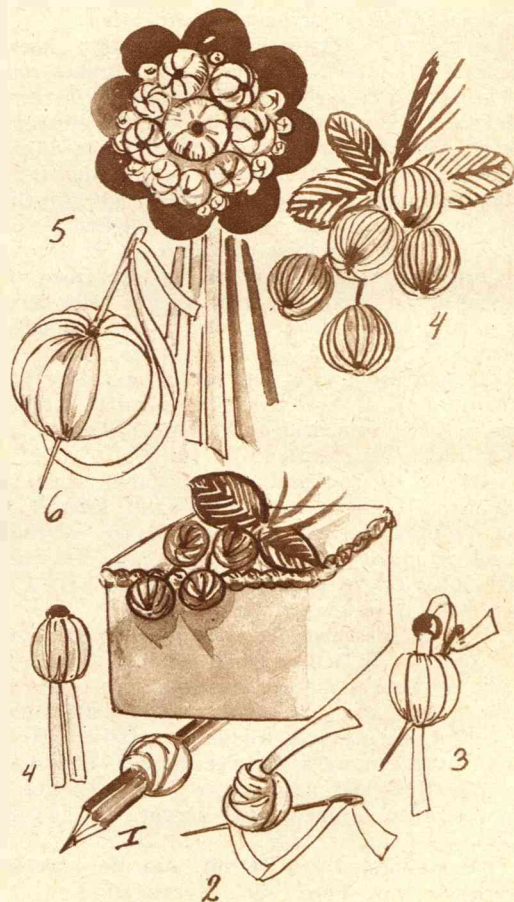
De twee uiteinden van het lint, welke nu van onderen zitten, laten we zoo lang hangen. We maken eenige van die knoppen in verschillende grootte, b.v. van rose, licht groen en lila (oranje, groen en lila) (bruin en beige) (licht blauw en lichtgrijs).

De verschillende knoppen binden we stevig te zamen en knippen de uiteinden af. Ook kunnen we de uiteinden van lint om dun laiton of ijzerdraad winden, zoodat ze steeltjes vormen.

De knoppen kunnen ook gehecht worden op een rond geknipt stukje stof, en we maken de blaadjes rondom dan van vilt of uit 'n ouden glacéhandschoen, de uiteinden van het lint kunnen dan afhangen (zie fig. 5). Het toefje kan gebruikt worden als garneering op cachet, bonbondoos, handwerkdoo's, brievendoo's, enz.

Als we b.v. een doos (een bestaande kartonnen doos) met groene stof overtrekken, dan staan de bolletjes allerliefst, gemaakt van goudlint en we kunnen de doos dan met goudgalon afwerken.

De tweede manier wordt op de teekening aangegeven, daar wordt ongeveer hetzelfde bolletje gewerkt van raffia om een groote houten kraal. De blaadjes kunnen gewerkt worden met een langen steek, de nerf in 't midden, met raffia op raffia-gaas. De buitenkanten omgewerkt en dan uitgeknipt.

Scherp contrast: de met mest beladen schuitjes en de heldere wasch aan het Groenland.

Het stemmige Nieuwenhuizenplein.

IN HET OUDE EDAM

Scheepswerfje met op den achtergrond aardige huisjes, gezien vanaf de Kwakelsteeg.

De twee-wiekgige molen, welke in 't schoone landschap kleur en leven brengt.

Een eenzame wandelaar in het Jonkerlaantje.

Edam, zoo rijk aan schilderachtige huisjes, hoekjes, straatjes en grachtjes, vormt met Monnikendam, Volendam en andere typische Zuiderzee-stadjes een bekoorlijk landschap in onze schoone provincie Noord-Holland. Hoewel het dorp zijn bekendheid voornamelijk dankt aan de speciale kaas-soort, welke men kortweg met „Edammer” betitelt, is menig een in het geheel niet of slechts ten deele op de hoogte van de Oud-Hollandsche sfeer, kenmerkend voor dit oude stadje met zijn eeuwenoude historie, zoo heerlijk belichaamd in de 17de-eeuwsche huizen en de fraaie Groote of St. Nicolaaskerk, die, hoewel dateerend uit de 14de eeuw, eerst in de 17de haar tegenwoordigen vorm kreeg door grondige restauratie en verbouwing. Bovendien werd Edam met een museum verrijkt, waarin kostbare schilderstukken en oude prenten den bezoeker een indruk geven van al hetgeen dit schoone stedeke in vroegere jaren sierde. Ter illustratie reproduceeren we op deze pagina enkele foto's, welke bekende hoekjes in beeld brengen.

De Nederlandsche voetbalploeg, welke Zondag met 1-0 van het Belgische elftal won. Van l. n. r. Tap, Breitner, Bakhuijs v. d. Heyden, Landaal, v. d. Wildt, v. Kol, v. d. Broek, Kools, v. d. Meulen, Vermetten.

Sport van Zondag

HOLLAND—BELGIË

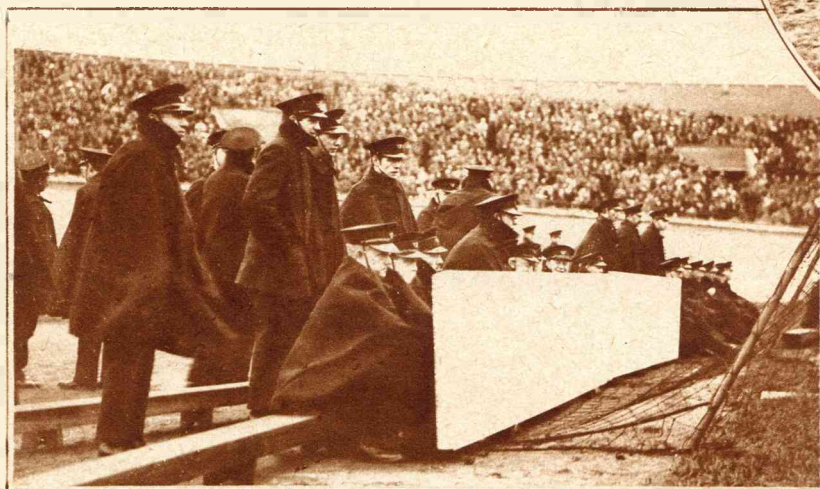
Na een serie van minder gunstige resultaten, na een tijd van zeer goed waarneembare depressie, is de Nederlandsche voetbalploeg er in geslaagd zich te herstellen. Dit feit schenkt

te meer bevrediging omdat de overwinning werd behaald op onze aloude tegenstanders de Belgen en omdat het vertoonde spel in den wedstrijd van Zondag werkelijk op een heel wat hooger plan stond, dan we dit in den laatsten tijd gewoon zijn.

De overwinning kwam bijzonder van pas. Voor eerst natuurlijk omdat ze op de Belgen werd behaald. Vervolgens, omdat onze Nederlandsche-Elftal-spelers den bond een aangename surprise verschuldigd waren in verband met het 40-jarig jubileum en tenslotte omdat de gezichten van de

30.000 menschen, die ondanks alles het Stadion bevolkten, vanwege het abnormaal slechte weer toch al lang genoeg waren. Een nederlaag had de maat waarlijk doen overloopen.

Over het algemeen kan bij de ontmoetingen tusschen Nederland en België in Amsterdam niet erg over het weer worden geroepen. Zelfs wanneer ze in het voorjaar plaats

De afdeling muziek in het Stadion. De Postharmonie-mannen tijdens den wedstrijd. Er wordt dan niet geblazen.

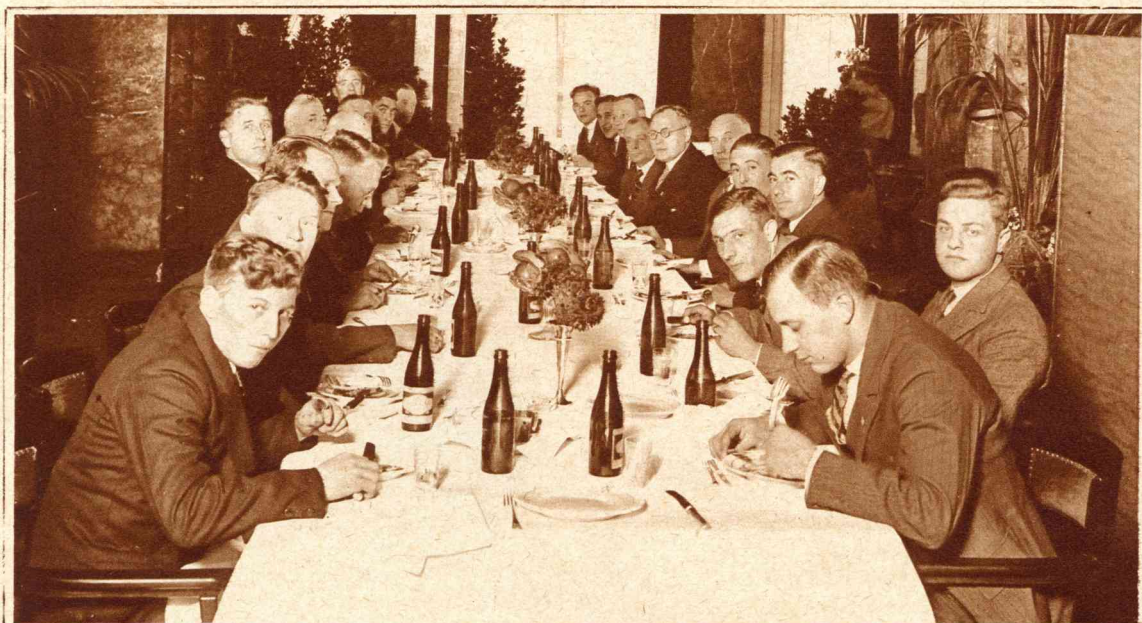
Het eenige doelpunt in den wedstrijd Holland-België. De tracht zonder succes het van grooten afstand geloste schot van Bakhuijs te keeren. De bal verdwijnt in het Belgische net.

vinden, laten de weergoden ons nogal eens in den steek. De 8ste December was daarom beter gekozen voor het diner in de R.A.I., dan voor een voetbalwedstrijd en het pleit voor de ontmoetingen tusschen de beide naties, dat deze match toch nog een bijkans uitverkocht huis wist te trekken. De opkooper was in dit geval „de kleine man”, gezien hij zijn plaatsen van drie gulden voor minder dan de helft moest laten.

En toch was de wedstrijd het geld waard en daarbij zelfs ook nog een nat pak. Er is vooral door onze mannen uitstekend gespeeld. Wat enthousiasme betreft deed deze ontmoeting ons zelfs herhaaldelijk denken aan de periode, waarin de gunstige resultaten, juist door dit vuur, voor het grijpen lagen.

Zij, die niet bij den wedstrijd tegenwoordig waren, zullen zich misschien afvragen of deze magere overwinning tegen een niet volledige Belgische ploeg, waarbij het eenige beslissende doelpunt zelfs nog op een ietwat gelukkige wijze werd gemaakt, nu inderdaad wel zoo'n reden tot juichen geeft. Wij antwoorden hierop onmiddellijk ja! Dit was de manier van spelen, welke voor een ploeg, die technisch niet tot de super-klasse behoort, tot succes moet leiden en als onze spelers ook in de volgende wedstrijden deze snaar weten te treffen, gelooven wij, dat de depressie, waarin we een paar jaar hebben geleefd, voor een belangrijk deel voorbij getrokken zal zijn.

Het verschil tusschen het Hollandsche en Belgische spel zat voornamelijk in den aanval. Hoewel de Belgische middenlinie b.v. door de onze werd overspeeld, kan men dit deel van de Belgische ploeg toch niet de schuld van de nederlaag in de schoenen schuiven. Onze aanval met een Bakhuijs,

Voor den wedstrijd. De Nederlandsch elftalspelers aan de lunch in Americain. Niet te veel eten en een fleschje water inplaats van Bordeaux of Graves.

Het Belgische team. Van l. n. r. Debie, Bastin, Michiels, Hoydonckx, Lavigne, v. Poucke, Voorhoof, Moeschal, v. Halme, v. Averbek, Pierre Braine.

Rond den wedstrijd Holland-België. Bakhuijs, de fabrikant van het eenige doelpunt, legt de laatste hand aan zijn voetbaltoilet.

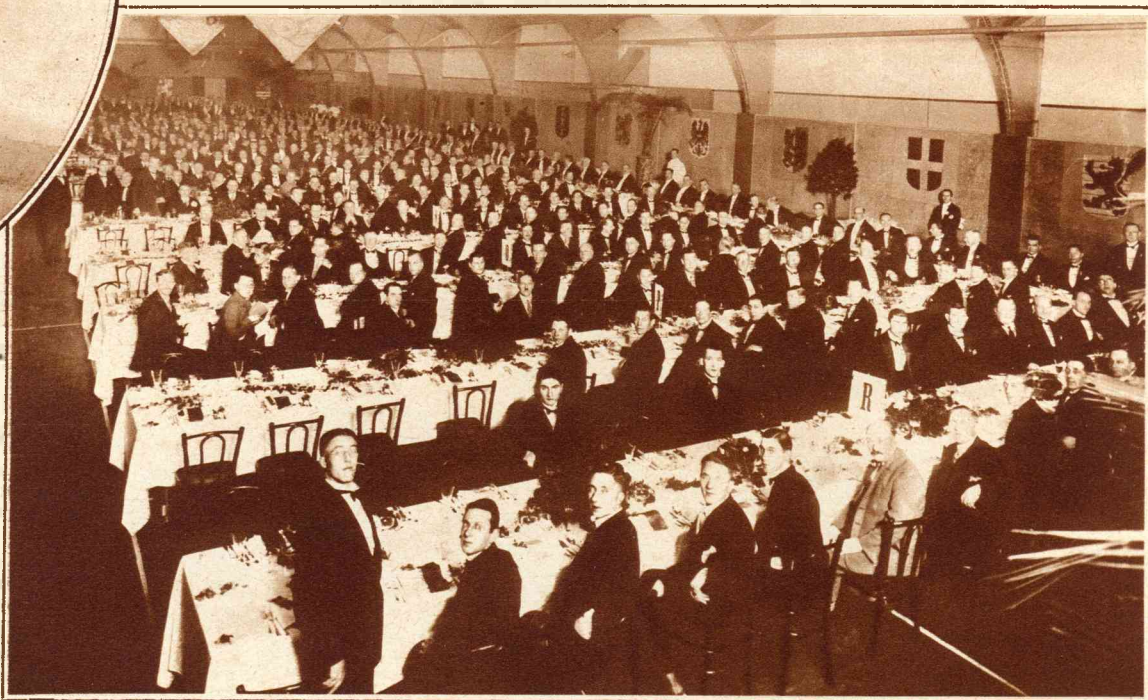
Tap en Landaal tegenover een Belgische voorhoede, waarin de beste speler, Raymond Braine, ontbrak, was dag en nacht. Geen enkele maal heeft v. d. Meulen eigenlijk gevaarlijk werk te doen gehad, terwijl daarentegen Debie zijn besten vorm moest ontplooiën om meerdere goals van het Nederlandsche vijftal te voorkomen.

Zooals Bakhuijs, Tap en Landaal Zondag speelden, behoeft de bezetting van hun respectievelijke plaatsen geen moeilijkheden meer te geven. Het is daarom wel verbazend jammer, dat de Zwolle naar in Januari a.s. naar Indië vertrekt. Dan krijgt de Technische Commissie in eens weer het probleem

van de bezetting der midvoorplaats op te lossen. Dit zal dan inderdaad wel een probleem blijken. De wedstrijd van Zondag heeft we eens duidelijk bewezen, hoe belangrijk die bezetting is.

Intusschen gaan we, gesterkt

door het goede spel en den gunstigen uitslag het voorjaar tegemoet. Dan staan er nog twee belangrijke wedstrijden tegen België en één tegen Italië op het programma. Moge het resultaat van dezen jubileumwedstrijd de inzet zijn van een periode, waarin het Nederlandsche voetbal zijn verloren reputatie zal weten te herwinnen.

De gasten van den Kon. Ned. Voetbalbond mochten het er Zaterdagavond in het R.A.I.-gebouw beter van nemen. Overzicht van de groote zaal tijdens het monsterdiner, waaraan door ongeveer 550 personen werd deelgenomen. Er komen voor de K.N.V.B.-ers vele bekende gezichten op voor.

Het 40-jarig jubileum van den Kon. Nederlandschen Voetbalbond. Foto van bestuur, bondspersoneel en een aantal genoodigden na de receptie in het R.A.I.-gebouw te Amsterdam. In het midden van de voorste rij v. l. n. r. de heeren Hirschman, Mulier en Ir. Kips, resp. vice-voorzitter, eere-voorzitter en voorzitter.

SCHILDERACHTIG OUD-AMSTERDAM
Het Oudekerksplein, een der oudste buurtjes der Hoofdstad.

DE STAD AMSTERDAM
HOOFDREDACTEUR ARTHUR TERVOOREN

Red. en Adm.: N.Z. Voorburgwal 262. Tel. 33170. Abonnementsprijs: p. week 12½ cent; per kwartaal f 1,62½ per post f 1,75; Voor Nederlandsch-Indië f 7,00 per jaar bij vooruitbetaling. Voor het overige buitenland: porto extra. Losse nummers 15 cent. Voor advertenties wende men zich tot de Administratie van dit blad. Al onze abonné's zijn gratis verzekerd tegen ongelukken. (Uitkeeringen f 30.— tot f 2000.—)

OPLAGE BOVEN 100.000 EX.
Aangesloten bij het Bureau voor
Oplaatcontrole, Amsterdam.